

DRAUGAS

PERIODICALS
January 9,
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 9, 2002

MIXED ADC 606
570 P3 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/09/02
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 •

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.5
Kaina 50 c.

Priimtos ginčytinos Aukštojo mokslo įstatymo pataisos

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas antradienį pasirašė prieštarigai vertinamas Aukštojo mokslo įstatymo pataisas.

Pasirašyti jas A. Paulauskui teko todėl, kad to nepadarė prezidentas Valdas Adamkus, nurodęs, jog įstatyme yra nemažai spragų. Tačiau prezidentas, siekdamas išvengti politinių rietenų, nepasinaudojo savo veto teise ir negrąžino Seimui pakartotinai svarstyti Aukštojo mokslo pataisų įstatymo.

Prieš Kalėdas Seimo priimtose įstatymo pataisose numatyta, jog nepriklausomai nuo studijuojamo dalyko, už semestrą studentui teks mokėti 500 litų (4 MGL) arba 1,000 litų per metus. Pusė geriausiai besimokančių dieninių skyrių studentų ir trečdalis geriausių vakarinių arba neakivaizdinių skyrių studentų nuo įmokos bus atleisti. Mokantieji už studijas galės paimti lengvatinį kreditą, kurį reikės grąžinti baigus studijas per maždaug 20 metų.

Priimtose pataisose galios tik naujiems studentams, kurie į aukštąsias mokyklas įstos 2002 metų rudenį.

Šiuo metu už studijas moka apie 30 proc. visų studentų, o metinė įmoka siekia nuo 1,500 iki 11,000 litų. Jiems įmokų už studijas tvarka nesikeis.

Premjeras Algirdas Brazauskas baiminasi, kad Seimui palikus galioti Aukštojo mokslo įstatymo pataisas, pasėkmės gali būti „sunkiai

prognazuojamos“. Jis pažymėjo, kad dabar valstybė aukštojo mokslo finansavimui skiria maždaug 350 mln. litų per metus ir „tai nėra taip mažai“. Todėl, anot premjero, ir ateityje reikia „aiškiai atskirti tą dalį, kur valstybė gali sumokėti, o ne palikti tai kaip stichinį reiškinį“.

Kartu premjeras pabrėžė pritarantis pagrindiniam priimtų pataisų principui — sudaryti nemokamų studijų sąlygas gabiems studentams ir įvesti metinį 1,000 litų mokesčių prasčiau besimokančiams. Tačiau, pabrėžė A. Brazauskas, „kai kas užmiršta, kad vieno studento išlaikymas per metus kainuoja apie 5,000 litų“. „Visa kita gula ant valstybės pečių, bet reikia atsisveikinti ir į jos galimybes“, sakė jis.

Todėl jis praėjusią savaitę pasiūlė prezidentui, dvejojusiam dėl įstatymo pataisų pasirašymo, jį vetuoti ir grąžinti Seimui su papildomais siūlymais — riboti valstybės finansuojamas studijų vietas ir nepanaikinti galimybes pasiturintiems studentams mokėti visą studijų kainą.

A. Brazauskas paneigė, kad ginčai dėl šio įstatymo pataisų liudija ryškesnius nuomonių skirtumus tarp valdančiosios daugumos Seime ir vyriausybės. „Jokių nuomonių skirtumų nėra ir jokie žurnalistai šito nesuras“, pareiškė jis. „Aš vis tik esu senas politikas ir moku dirbti su Seimu“, pažymėjo A. Brazauskas.

Vilniaus šilumos tinklų nuomos sutartis sukėlė aštrius ginčus

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad Vilniaus miesto savivaldybės ir Prancūzijos susivienijimo „Dalkia“ sutarties dėl Vilniaus šilumos tinklų nuomos projektą, dar prieš Vilniaus miesto tarybą priimančią sprendimą, turėtų apsvaistinti vyriausybę.

Tai po V. Adamkaus susitikimo su ūkio ministru Petru Česna, Vilniaus vicemeru Algimantu Vakariniu ir Energetikų sąjungos prezidentu Leonu Ašmantu pranešė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė.

Vilniaus vicemeras sakė, kad ketinamas svarstyti sutarties projektas yra pakoreguotas atsižvelgus į Generalinės prokuratūros bei kitų institucijų pastabas. Anot jo, į Valstybės kontrolės išvadą bus atsižvelgta, kai tik jos bus pateiktos.

„Vilniaus šilumos tinklai yra sudėtinė Lietuvos šilumos ūkio ir visos energetikos dalis, ir nuo to, kokia bus ši bendrovė ateityje, priklausys daugelis šalies energetikos klausimų. Prezidentas domėjosi, kokia bus Vilniaus termofikacinės elektrinės ateitis, ypač po to, kai bus uždaryta Ignalinos AE. Ne į visus šiuos klausimus gauti aiškūs atsakymai“, sakė V. Gaizauskaitė.

Ūkio ministras Petras Česna, kuris pasirašė sutartį nepritariantį raštą Energetikų sąjungai ir vyriausybei, tvirtino, jog Vilniaus savivaldybė turėtų įvertinti Ūkio ministerijos pastabas, tačiau

sprendimą, anot jo, turi priimti pati savivaldybė. P. Česna rašė teigiama, jog sprendimas išnuomoti Vilniaus šilumos ūkį bendrovei „Dalkia“ gali atnešti didelių nuostolių ir Vilniaus miestui, ir gyventojams, ir verslui.

Seimo Antikorupcinė komisija pasiūlė Vilniaus tarybai atsisveikinti į valstybės kontrolės prašymą netvirtinti sutarties projektą, kol Valstybės kontrolė pateiks išvadą dėl nuomos teisėtumo ir ekonominio pagrįstumo. Komisija taip pat siūlė atsisveikinti į Generalinės prokuratūros pastabas.

Pirmadienį posėdžiavęs Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) prezidiumas rekomendavo savo atstovams Vilniaus taryboje, kurių balsai gali būti lemiami, pasisakyti už tai, kad būtų padaryta dar viena pertrauka tvirtinant sutartį.

„Dalkia“ per 15 metų į Vilniaus šilumos ūkį žada investuoti 546 mln. litų ir 5 procentais sumažinti šilumos kainą.

* **Būtingės naftos terminalų valdymo bendrovės „Mažeikių nafta“ atstovai antradienį patvirtino, kad lapkritį įvykusi naftos išsiliejimo avarija nesulaukė su per dvidešimties tonų tanklaiviais, kraunamais terminale. Terminalo projekte buvo numatyta krauti iki 80,000 tonų vandentalpos tanklaivius. 2000 m. bendrovė kreipėsi į terminalo plūduri gamintoją — JAV bendrovę „Sofec“, kad būtų perskaiciuotas plūduri galin-**

„Baltų lankų“ leidykla išleido Vilniuje dirbančio žinomo britų istoriko, viduramžių tyrinėtojo Stephen C. Rowell knygos „Iš viduramžių ūkų kylanti Lietuva. Pagonių imperija Rytų ir Vakarų Europoje, 1295-1345“ vertimą į lietuvių kalbą. Istorijos mokslų daktaras S. C. Rowell įvairių valstybių spaudoje yra paskelbęs per 30 straipsnių apie Viduramžių Europą ir to laikotarpio Lietuvą. Mokslininkas 1993 m. pradėjo dirbti Klaipėdos universitete, nuo 1999 m. rudens dirba Lietuvos istorijos institute. S. C. Rowell knyga „Pagonių imperija Rytų ir Vakarų Europoje“ pirmą kartą anglų kalba buvo išleista 1994 metais Cambridge universiteto leidykloje.

Nuotr.: (iš kairės) knygos autorius S. C. Rowell, istorikas prof. E. Gudavičius, knygos vertėjas O. Aleksa, istorikas dr. R. Petrauskas.

Tėvynėje pasilžvalgius

* **Seimo narys, buvęs premjeras Rolandas Paksas** ir dar devyni buvę opozicinės Liberalų frakcijos nariai antradienį Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui įteikė pareiškimą dėl naujos parlamentinės frakcijos steigimo. Pagal Seimo Statutą frakcijai įkurti reikia ne mažiau kaip 7 narių. Pareiškimą be paties R. Pakso pasirašė Egidijus Skarbalis, Henrikas Žukauskas, Dalia Kutraitė-Giedraitienė, Jonas Lionginas, Eugenijus Maldeikis, Vytautas Lapėnas, Dailis Barakauskas, Vladas Žalnerauskas ir Jūratė Juozaitienė.

* **Valdančiąją Socialdemokratinę koaliciją** papildė buvęs liberalas Juozas Raistenskis. Toks šio Seimo nario „viržas“ pribloškė abi besivaidijančias tarpusavyje liberalų stovyklas. Buvusio premjero Rolando Pakso aplinkos žmogumi laikytas buvęs Vilniaus vicemeras J. Raistenskis prieš pat Naujuosius metus kartu su R. Paksu ir dar 9 liberalais pasiskelbė pasitraukiantis iš Liberalų frakcijos. (L.R., Elta)

* **Prezidentas Valdas Adamkus netikėtai** papildė savo dienotvarkę ir į Prezidentūrą pokalbio pasikvietė Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovą Valentiją Junoką. Tokius Prezidento veiksmus paskatino gruodžio 7 d. „Lietuvos ryto“ paskelbta informacija apie tai, jog tarp STT agentų yra sukčių bei teisėtų asmenų. V. Junokas kritikavo žurnalistus už tai, kad šie rašo ką tik nori. STT vadovą pasiaikinti į Prezidentūrą V. Adamkus pastaruoju metu ėmė kviesti vis dažniau. (L.R., Elta)

* **Reaguodami į besilaikančią rinką**, šiemet visi Lietuvoje veikiantys bankai pradės teikti internetinės bankininkystės paslaugas. (VŽ, Elta)

gumas. Bendrovei buvo suteiktas pažymėjimas, kuriuo numatoma, kad terminale galima krauti iki 150,000 tonų vandentalpos tanklaivius. Apie gautą pažymėjimą buvo informuotos visos terminalų prižiūrinčios institucijos. (BNS)

* **Konservatorių partijos vadovas, Seimo narys Vytautas Landsbergis** ir šiemet turės asmenų sargybinių. Nors Seimo Biudžeto ir finansų komitetas siūlė sumažinti konservatorių apsaugą, vyriausybė šį pasiūlymą atmetė. V. Landsbergis tebera vienintelis aukšto posto neužimančias politikas, kurį rekomenduojama saugoti. (R. Elta)

* **Lapkričio pabaigoje nuo namo Kaune**, kuriame prieš II pasaulinį karą gyveno Lietuvos prezidentas Kazys Grinius, pavogta atminimo lenta atsirado — pavasarį ji vėl kabos savo vietoje. Iš metalo supirktuvės išgelbėta beveik sveika atminimo lenta akivaizdžiai įrodo, kad spalvotųjų metalų supirkėjų dievavagijomis, esą jie nesuperka meno kūrinių, yra melas. (KD, Elta)

* **Pirmadienį į Klaipėdos apygardos prokuratūrą** paskambinęs anonimas prokurorams pranešė, kad jų tualetu metosi pistoletas. Rastasis pistoletas „TT“ kaip daiktinis įrodymas buvo laikomas prieš 5 metus iškeltoje baudžiamojoje byloje dėl kuno sužalojimo. Prokuratūroje atliekant bylų inventorizaciją, paaiškėjo, kad iš bylos dingio pistoletas. Manoma, kad ginklo atsiradimas šiuo metu nėra atsitiktinis, nes prokuratūros vadovybė žadėjo griežtai nubausti daiktinį įrodymą pradanginusius pareigūnus.

* **Buvusio „Mažeikių naftos“ vadovo Gedimino Kiešaus** vairuotojas 38 metų Alfonsas Galminas tikrai tapo Panevėžio „tulpinių“ gaujos auka. Policijos departamento Kriminalistinių tyrimų centro specialistai tai nustatė atlikę DNR tyrimą vieno iš trijų asmenų, kurie praėjusių metų lapkritį buvo iškasti Panevėžio rajone. Kiešai bei jų vairuotojas A. Galminas buvo pagrobti 2000 m. liepos 6-ąją pakeičius iš Vilniaus į Mažeikius. Juos pagrobusi „tulpinių“ gauja įkaitus nuvežė į savo sodą Panevėžio rajone. Ten po kelių dienų nužudė, nukirto galvas ir netoliese užkasė vienoje duobėje. (BNS)

* **Projekte „Mokslievių klubai“**, kurio tikslas — paskatinti mokslievius savarankiškai užsiimti joms priimtina ir įdomia veikla, panaudojami 2,265 mokslieviai iš 85 Lietuvos mokyklų. „Mokslievių klubų“ projektas pradėtas įgyvendinti pernai lapkritį kaip žalingų įpročių prevencijos projektas „Aš galiu“ dalis. Jau įsteigti penki mokslievių klubai — „Blogiukų ir blogiukų“, „Verslininkų ir verslininkų“, „Kulinarių ir kulinarių“, „Poetų ir poetų“ bei „Dizainerių“. Nuo vasario interneto svetainėje www.aagaliu.lt bus įkurtos atskiros kiekvieno klubo svetainės, kuriose klubų nariai galės tiesiogiai bendrauti ir dalintis patirtimi. (BNS)

* **Seimo pirmininko pavaduotojas, liberalas Gintaras Steponavičius** siūlo nuo 50 iki 200 litų bauda bausti asmenis, perkantys cigaretes bei tabaką paaugliams. Nepilnamiečiai Lietuvoje laikomi asmenys iki 18 metų amžiaus. Už tabako gaminių pardavimą nepilnamečiams šiuo metu galioja nuo 50 iki 300 litų bauda. (BNS)

* **Gydytojų „klano“ atstovai apdairiai paskirstė** savo atstovus po skirtingas partijas, todėl sugebą stabdyti netgi menkiausias sveikatos apsaugos reformos bandymus. (L.R., Elta)

* **Kauno S. Nėries vidurinės mokyklos moksleivė** 15-metė Gintarė Vostrecovaitė ir LKKA studentas Aidas Reklis iškovojo teisę atstovauti Lietuvai šio mėnesio viduryje Lozanoje (Šveicarijoje) vykstantiame Europos suaugusiųjų dailiojo čiuožimo čempionate. Lozanoje pasirodys ir šokėjų ant ledo pora — Margarita Drobizacko ir Povilas Vanagas. (KD, Elta)

* **Ispanijos Avilos mieste įtarus eurų klastojimui**, buvo sulaikyti trys lietuviai, antradienį pranešė regioninis Ispanijos dienraštis „La Rioja“. Dienraščio teigimu, pas sulaikytuosius lietuvius buvo rasta įtartinų Vokietijos markių, eurų bei kitų valstybių valiutos kupiūrų, kurių autentiškumas šiuo metu yra tiriamas. Be to sumiėgti turėjo šešis asmenis pačius ir tryliką „Visa Gold“ bei „Visa Platinum“ kreditinių kortelių. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Būsimajame karo prieš terorizmą etape vienas pagrindinių Vašingtono uždavinių bus neleisti teroristams patekti į tokias valstybes, kaip Somalis, Jemenas, Indonezija ir Filipinai, „The New York Times“ duotame interviu sako JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Paul Wolfowitz. Laikraščio jis pasakojo, kad šiuo metu Pentagonas bendradarbiauja su tokiomis draugiškomis valstybėmis, kaip Filipinai, kurios mielai priimtų JAV pagalbą kovojant su terorizmu. Tačiau tuo pačiu metu Pentagonas atidžiai žvalgosi galimų teroristų bazių Somalyje ir Jemene, kuriems neuztenka išteklų savarankiškai susidoroti su teroristais. P. Wolfowitz pareiškė, kad Pentagonas neatmetė galimybės imtis karo veiksmų prieš bet kurią valstybę, įskaitant Iraką. Jis teigė, kad niokojanti JAV bombardavimų kampanija Afganistane jau įtikino daugelį terorizmą remusių valstybių pakeisti savo nuostatas.

Islamabadas. Amerikiečių lėktuvai antradienį Afganistano rytuose išmėtė lankstinukus, kuriuose žmonėms nurodoma neteikti prieglobsčio Talibano ir Osama bin Laden tinklo „al-Qaeda“ nariams bei grasinama bombardavimu, jei to nebus paisoma. JAV karo lėktuvai suintensyvinė antskrydžius Pakistijos ir Pakistikos provincijose Pakistano pasienyje, kur ilgai veikė O. bin Laden kovotojų apmokymo stovyklos.

Kandaharas. Antradienį Afganistane susisprogdino vienas iš septynių kovotojų arabų, užsibarikadavusių vienoje Kandaharo ligoninės palatoje. Arabas, kurio gimtoji valstybė nežinoma ir kuris tikriausiai buvo „al-Qaeda“ tinklo narys, nusizūdė, kai po nesėkmingo bandymo pabėgti iš ligoninės jį apsupo sargybiniai. Talibai, kurie gruodžio 7 d. pasitraukė iš Kandaharo, dar prieš miesto kritimą arabams perdavė maisto ir ginklų, kad jie galėtų pasipriešinti suėmimui. Užsibarikadavę ir apsupti vietos afganų kcvotojų, arabai anksčiau grasino susisprogdinti granatomis, jei bus bandoma juos suimti.

Spin Boldak. JAV pajėgoms Afganistane perduotas sulaikytas aukštas Talibano informacijos ministerijos vadovas ir vienas pagrindinių fundamentalistinio islamo režimo atstovų spaudai Abdul Hayee Motmain. Jo sulaikymas turėtų padėti aukščiausio Talibano vado mulos Mohammad Omar paieškai.

Peshavaras. Kitą savaitę Pakistanas ketina atnaujinti diplomatinis santykius su naująja Afganistano administracija. Prekybos ministras Abdul Razzak Dawood per susitikimą su Pakistano verslininkų delegacija pranešė, kad savo veiklą atnaujins Pakistano ambasada Afganistano sostinėje Kabule ir konsulas Jalalabade.

Ottawa. Kanados gynybos ministerija paskelbė, kad 750 elitinio pestininkų bataliono kariuvių bus nusiųsti į Afganistaną padėti JAV kariuomenei kovoti su talibais ir teroristais iš „al Qaeda“. Batalionas siunčiamas į Afganistaną ne taikos palaikymo uždavimui, o dalyvauti kovos veiksmuose.

Deli. Indija antradienį pareiškė nematanti, kad būtų pasikeitusi Pakistano nuostata dėl valstybinių sienų nepaisančio terorizmo, nors Pakistano prezidentas Pervez Musharraf ir pasmerkė bet kokią terorizmo apraišką. Indijos Užsienio reikalų ministerijos atstovė spaudai Nirupama Rao teigė, jog Indijos vyriausybė vis dar laukia konkrečių Pakistano veiksmų prieš partizanų grupuotes, kurios, Deli teigimu, iš Pakistano teritorijos rengia išpuolius prieš Indiją.

Ramala, Vakarų Krantas. Tyrimui dėl Izraelio sulaikyto kontarbandinių ginklų krovinių gabenusio laivo vadovaus aukšto rango saugumo pareigūnai. Palestiniečių informacijos ministras Yasser Abed Rabbo dar kartą paneigė Izraelio kaltinimus, jog praėjusią savaitę Raudonojoje jūroje sulaikytas laivas 50 tonų ginklų krovinių gabeno palestiniečiams. Tuo tarpu Izraelio televizija parodė interviu su sulaikyto laivo „Katerine A.“ kapitonu, kuris teigė, kad ginklai buvo gabenami Palestinos vado Yasser Arafat artimų žmonių užsakymu. Y. Arafat paprašė JAV, Europos Sąjungos, Rusijos ir Jungtinių Tautų dalyvauti šiame tyrime.

Talinas. Antradienį atsiųstą Estijos premjerą Mart Laar. Jis apkaltino Reformų partiją sąmoningai sužlugdžius valdančiąją koaliciją, o jos vadą Siim Kallā — veidmainystę. Pasak premjero, reformistai iš pat pradžių žinojo, kuo baigsis koalicijos susiskaldymas, o konfliktas dėl Talino biudžeto 2002 metams tebuvo dingstis išardyti koaliciją. Jis pridūrė, kad nors žodžiais reformistai pasisakė už trišalės sąjungos išsaugojimą, iš tikrųjų dėl tos vienybės „nepajudino nė piršto“. Pirmadienį valdančiosios koalicijos vadams nepavyko susitarti išsaugoti trijų partijų — Reformų partijos, Tėvynės Sąjungos ir Nuosaukiųjų — sąjungą.

Buenos Aires. Naujasis Argentinos prezidentas Eduardo Duhalde pasiūlė savo vyriausybės ministrams ir valstybės sekretoriams atsisakyti darbo užmokesčio artimiausius 6 mėnesius. „Mūsų laukia labai sunkus laikotarpis ekonomikoje, ir jeigu mes norime, kad reikalai klotųsi gerai, mes turime prisiimti dalį valstybės sunkumų“, pareiškė jis ir pabrėžė, kad „reikia parodyti pavyzdį, taip pat būtų gerai šią priemonę taikyti teisėjams, deputatams ir senatoriams“.

Talinas. Estijos vyriausybė antradienį paskelbus apie sandorį su JAV energetikos susivienijimu „NRG Energy“ dėl Narvos elektrinių privatizavimo panaikinimą, bendrovė išreiškė didžiulį pasipiktinimą ir pažadėjo imtis atsakomųjų veiksmų. Estijos vyriausybė ir „NRG Energy“ derybas dėl dviejų Narvos elektrinių, kurioms tenka per 90 proc. Estijoje pagaminamos elektros energijos, privatizavimo pradėjo 1995 m. Principinis susitarimas dėl 49 proc. akcijų paketo pardavimo už 70 mln. dol., 15 metų užtikrinant 12 proc. metinį investicijų pajamingumą, pasirašytas 2000 m. rugpjūtį.

Ryga. Pernai Latvijoje nuo narkotikų ir psichotropinių medžiagų vartojimo mirė 110 žmonių.

KALENDORIUS

Sausio 9 d.: Algis, Bazilė, Gabija, Julijonas, Marcijona.
Sausio 10 d.: Agafonas, Givnivas, Givnile, Gražutis, Ragailė, Vilhelmas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

UŽBAIGĖ ŽEMIŠKĄJĄ KELIONĘ T. JUOZAS VAIŠNYS

1913.11.01 - 2001.12.19

v.s. fil. kun. Juozas Vaišnys, SJ

„Dabar kai kas mano, kad mes, norėdami turėti pašaukimą, turime užkalbinti jaunuosius, juos paraginti. Bet su mano pašaukimu buvo visiškai kitaip. Man atrodė, kad manęs niekas neragina. Ir aš niekam apie tai nesakiau net per visą savo gimnaziją. Pasakiau tik jau baigdamas gimnaziją savo tėvams. Prieš tai niekas nežinojo: nei tėvai, nei kiti mano draugai, nei kapelionai. Atsimenu, kad jau baigiant aštuntą klasę,ėjau kartą sekmadienį į bažnyčią, ir mane pasivėję mus kapelionas, kunigas Petrika, kuris ten — Bažnyčios gatvėje gyveno. Ir jis sako: 'Na, tai dabar baigi gimnaziją. O ką manai studijuoti?' Aš sakau: 'Na, nežinau, pažiūrėsim.' O aš tada jau buvau galutinai susitaręs su jėzuitais stoti pas juos. Jis tada man sako: 'Na, žinai, dabar visos sritys labai užimtos. Tai gal dar miškininkystėje būtų daugiau galimybių.' Galbūt. Pažiūrėsim' — atsakiau...“

Šitaip savo prisiminimuose pasakoja apie save iš gyvųjų tarpo 2001.12.19 d. pasitraukęs ilgametis „Laiškų lietuviams“ redaktorius, skautų kapelionas, šachmatininkas, tenisininkas, liuanistas-misionierius JUOZAS VAIŠNYS.

Gimęs 1913 m. lapkričio 1 d. ir augęs su penkiomis seserimis Marijampolėje, kur dvidešimt trejų metų jaunuosius geriausiai pažymėjęs baigęs Rygių Jono gimnaziją, po kelių metų svyravimų ir dvejojimų, kaip jis pats rašo, įstojo pas jėzuitus. Filosofiją jis studijavo Innsbroke, Austrijoje, ir Romoje Grigaliaus universitete Italijoje, kur trisdešimtmetis, jau gerai mokėdamas kelias kalbas, gavo kunigystės šventimus. Del tvirtos valios ir neabejotinų gabumų visados mokslai jam sekėsi gerai. Jis dvejus metus toliau Romoje mokėsi teologijos ir čia atliko trimetį (tercijatą), o paskui dirbo šiaurinėje Italijoje — vadovavo Marijos sodalicijai, šiandien plačiai žinomai krikščioniškojo gyvenimo bendruomenei, ir katalikiškosios veiklos jaunimui. Be to, Torino jėzuitų namuose buvo vyresniojo pagalbininku ir mokytoju Genujos jėzuitų gimnazijoje, kur dirbo su skautais. Baigęs aukštesniąją skautų vadovų mokyklą, paskirtas Ligurijos skautų vadovų parengimo vedėju.

Kai Čikagoje pradėjo kurtis lietuviai jėzuitai, 1949 m. T. J.

Vaišnys šiame mieste aktyviai įsijungia į skautišką jaunimo gyvenimą. Šioje veikloje jis ėjo įvairias pareigas: Brolijos ir Amerikos rajono dviasios vadovas, kursų vedėjas, stovyklų, suvažiavimų organizatorius ir vadovas. Už sėkmingą veiklą apdovanotas Lelijos ordinu ir pakeltas vyresniojo skautininku.

1950 m. jėzuitai įsteigė ir pradėjo leisti religinės ir tautinės kultūros žurnalą „Laiškai lietuviams“. Jame nemaža dėmesio buvo skiriama šeimoms, sielovados, jaunimo ir dvasinio gyvenimo, kalbos kultūros, humoro ir kitiems klausimams. T. Vaišnys jį ilgai redagavo (1950-1963 ir 1969-2000). Ypač jis rūpinosi literatūriniais konkursais, jaunųjų literatų ugdymu, kalbos skyreliu, kuriam ilgai vadovavo ir jį sumaniai organizavo. Be to, jis buvo LKMA ir nuo 1977 m. Lituanistikos instituto narys, kas vasarą nuo 1974 m. dėstęs lituanistikos kursuose ir nuo 1973 m. Čikagos Lituanistikos pedagoginiame institute. Tėvas Vaišnys buvo aktyvus žurnalistas. Jis 1971-1977 — Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas. Nuo 1976 m. jis taip pat Lietuvių skautų Seserijos dviasios vadovas.

Savo kalbinius sugebėjimus T. J. Vaišnys parodė kartu su A. Klimu išleistame vadovėlyje „Dabartinės lietuvių kalbos rašyba“ (1982) ir „Praktinė lietuvių kalbos vartoseną“ (1985) knygoje.

Placią T. Juozo Vaišnio sielovadinę, kalbinę ir švietėjišką-kultūrinę veiklą gana palankiai vertino tiek spauda, tiek bendradarbiai, tiek ir visa lietuviškoji išeivija. Dabar, gausiai susirinkusių saviškių ir iš Lietuvos atvažiavusių kunigų 2001.12.22 d. iš Čikagos jėzuitų namų palydėtą į Šv. Kazimiero kapines galime prisiminti jaunystės dienomis sukurtojo malda:

„Duok, Viešpatie, kad aš gerais darbais ir įvairiomis aukomis galėčiau atsilyginti už savo visas klaidas, kad aš pas Tave atečiau nekaltas, kad būčiau vertas su visais šventaisiais garbinti Tave ir džiaugtis su visu dangumi per amžius“.

Teisėpildo ši T. Vaišnio malda su kaupu, o mes visi jam tarkime: „Amžina atilsų duok jam, mirusiam, Viešpatie!“

Čikagos tėvai jėzuitai

LSS TARYBA PRANEŠA. Lietuvių Skautų sąjunga Geležinio Vilko ordinu apdovanoja Lietuvos Respublikos prezidentą Valdą Adamkų. Ordino įteikimas š.m. kovo 5 d. vyks Prezidentūroje, Lietuvoje.

Ordino įteikimo proga organizuojama kelionė į Lietuvą š.m. vasario 28 iki kovo 9 d. Norintieji jungtis prie šios kelionės, prašomi kreiptis į sesę Ritą Pencylinę, American Travel Service, tel. 1-773-581-1843. Artimu laiku pranešime kelionės darbotvarkę.

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos pirmininkė

Detroito skautų Kūčiose prie kalėdinės eglutės pavyzdingos „Gabijos“ tunto skautės: Diana Karvelytė, Diana Jankutė ir Aleksa Miškinytė.

SKAUTIŠKOS KŪČIOS DETROITE

Gruodžio mėnesio pradžioje Detroito tebesidžiaugėm šiltu rudenu oru. Sunku buvo tikėti, kad žiema jau čia pat, kad sparciai artėja Kalėdų šventės. Maloniai kalėdinę nuotaiką pajutome tik sekmadienį, gruodžio 9 d., atsilankę į „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntu placiajai skautiškai šeimai ir lietuvių visuomenei suruoštas Kūčias.

Aukštos kalėdinės eglutės spinksinčių žiburėlių apšvie-

toje Dievo Apvaizdos parapijos salėje susirinkome daugiau kaip 200 asmenų. Rugsejo 11-tos teroristinių New Yorke ir Vašingtone išpuolių ir jų pasekmių visi vienaip ar kitaip paliesti bei paveikti, ypatingai dekojome Dievui už savo šeimą, draugus ir visus, kurie yra mūsų gyvenimo dalimi.

Vakaras prasidėjo iškilminga „Baltijos“ ir „Gabijos“ tunto sueiga, sklandžiai vedamos komendanto, skautų vyčių

DIDELĖ ŠEIMA PRIE KŪČIŲ STALO PHILADELFIJOJE

O! — nepatikejau savo akimis, nusileidusi laiptais į mūsų Philadelphia Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčios salę. Tvarkingomis eilėmis sustatyti ilgi, baltai užtiesti stalai su Kalėdų puokštemis, indais, servetėlėmis, o ant scenos baigiama puošti Kalėdų eglutė. Taip greitai — tik per gerą pusvalandį, kol vedzia pamokėję šeštadieninės mokyklos mokiniai. Paradiu vadovauja Surdenai — visos trys kartos, su motiute Danute, dukromis Laima, Ale, Dana, žentais ir sūnum Vytautais, marčia Danute ir pauglių anūkų būriu. Triušia

skautų vadovai Linas Kučas, sesės Mironaitės. Salė šviesi, tarsi atjaunėjusi. Visi tie pasi-ruošimai — rytojui, Philadelphia apylinkių skautų Kūčioms.

Žinau, skautų Kūčių mūsų parapijoje visi laukia. Tai kasmetinis renginys, aiškus ženklas artėjantių Kalėdų. Mačiau, kaip pernai, taip ir šiometį Kūčioms paruoštą salę plūdo parapijiečiai — tie, kurie atvažiuoja į Mišias kiekvieną sekmadienį, ir tie, apsilankantys bažnyčioje tik ypatingų progų metu. „Seskit, seskit, ieškokit vietų, žiūrėkit, dar neliks“, — ragino visuo-

Apie lietuviškas Kūčių dienos papročius pasakoja Philadelphiaus pauskų trejetukas. (Deja, atsiuntusieji nuotraukas nepaminėjo pavardžių). Nuotr. Rimo Gedeikos

kandidato, Audriaus Moss.

Iškilmingoje sueigos dalyje įžodžius davė „Gabijos“ tunto sesės: paukštytės — Monika Kvasytė ir skautės — Aleksa Miškinytė. Vyr. skautių globėja s. Alma Sventickienė priėmė naujas kandidates — Kristiną Gedvilaitę, Laurą Sirgedaitę ir Rūtą Sventickaitę.

„Baltijos“ skautų tunto turtininkas s. Paulius Jankus medaliais apdovanojo 27 brolius už jų pavydingą darbą ir pasiaukojimą savo vienetai.

Meninę programėlę atliko prityrusios skautės: Laura Karvelytė, Arija Kasputytė, Svaja Mikulionytė, Ingrida Miškinytė, Inga Mossaitė ir Alana Zomboraitė gražiai paskaitydamos eileraščius. Skautės — Kristina Juškaitė, Diana Karvelytė, Aleksa Lukasiewicz ir Aleksa Miškinytė, kartu su paukštytėmis — Monika Kvasytė, Vilija Mikeska ir Julija Sirgedaitė išnešiojo žvakeles ant stalų.

Dievo Apvaizdos parapijos klebonui ir mūsų dviasios vadovui kun. Aloyzui Volskiui sukalbėjus maldą, visi dalinosi kalėdaitiais, linkejimais meilės, taikos ir ramybės. Atsidarius svetainės durims, visi išvydome s. Virgos Norkevičienės ir padėjėjų paruoštą ir šventiškai papuoštą stalą, apdėtą įvairiais Kūčių valgiais. Jis mus kvietė vaišintis visų svečių sušneštais skaniais Kūčių valgiais.

Po vakarienes kalėdinių giesmių giedojimą vedė sesės Virga Šimaitytė, Vilija Idzelytė, Regina Puškorienė ir Kristina Zubrickienė. Ši šventinė sueigima baigėme sustoję ratu sugiedodami „Ateina naktis“ ir šventiška nuotaika skirstėmės, linkėdami visiems linksmų Kalėdų.

Dekojaime visai Detroito lietuvių visuomenės šeimai už dalyvavimą ir prisidėjimą prie skautų Kūčių šventės. Dievo meilė tešildo jūsų namus per ištisus 2002-sius metus.

rk

met rūpestinga Marytė Sušinskienė. Žmonės sėdo prie vakar paruoštų, o šiandien gausiai žuvies ir daržovių patiekalais apkrautų stalų. Sėdo neskubėdami, šnekučiausi, laukdami kol susės visi. Ir štai, jau ant kiekvieno stalo dega mergaičių skautių uždegto žvakutės, štai šis vienas didelis stalas — visi stalai jau pašventinti klebono Petro Burkausko. Štai žmonės jau tiesia vienas kitam kalėdaitius — kaimynai iš kairės, kaimynai ir dešinės, stalo kaimynai priešais, mielam bičiuliui nuo gretimo stalo. Tiesia savo kalėdaitį, šypsoji, žiūri tam kitam žmogui į akis: „Linksmų švenčių!“ ir lauzia jo kalėdaitį, „Linksmų švenčių!“, „Linksmų švenčių!“, — taria šimtas lūpų čia ir ten visoje didelėje salėje.

Kūčios — tai bendras stalas, Kūčios — tai šeima, tai ramybė, tai taika tarp žmonių. Kūčios — viena tyli didelė šventė. Šventė Dievo, šventė šeimos. Kitą žmogui gal pirmą kartą matai prie to didelio stalo, visų veidų ne neįsiminsi. Bet jei žmogus prie to stalo, jis — saviškis, jis — iš tos patios šeimos. Gali jį apkabinti, gali paspausti jo ranką. Daliniesi su juo visomis Dievo dovanomis, taip gausiai sušneštomis iš poros dešimčių įvairių šeiminių virtuvų. Šeiminių keles vakar gal visą dieną dirbo ir trūsė, kad galėtų pasidailinti savo darbo vaisiais su savo didžiąja šeima. „Gal Jums šitos namie keptos žuvies?“ „Bulvių mišrainės malonumė?“ „O šito patiekalo ar ragavote? Aš ragavau —

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
(U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00

Tik šeštadienio laida:

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$33.00
	\$65.00	\$50.00	\$38.00

Užsakant i Lietuva:

Oro paštu	\$500.00	\$250.00
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

E-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

IŠKILMINGA KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Jūros skautų ir skautių tradicinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga sekmadienį, sausio 13 d., bus pradėta dalyvavimu 9 val. r. šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaitio misijoje, Lemonte. Po Mišių, 10 val. r. PLC sporto salėje vyks iškilminga sueiga. Visiems jūrų skautams ir skautėms dalyvavimas privalomas. Dėvime išieginėmis uniformomis. Tėveliai ir svečiai kviečiami.

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Dr. Rimas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manuali fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6845W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarsite. Kalbame lietuviškai.

Tai - Jūsų laikraštis DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

ISIDĖMĖTINA DATA

Čikagos ir apylinkių skautų ir skautių 2002 metų vasaros stovykla Rako stovyklavietėje Custer, MI, vyks nuo penktadienio, liepos 19 d. iki sekmadienio, liepos 28 d. Stovyklos viršininkė bus j. ps. Dana Mikuzienė. Stovyklos pavadinimas „Pasakų šalis“. Netrukus bus paskelbtas konkursas stovyklos ženklui sukurti. Skautai ir skautės bus raginami sukurti ženklą stovyklos tema. Daugiau žinių paskelbsime artimiausiu laiku. Ar savo kalendoriuose pažymėjote stovyklos datą? Pasižinti kit ir ruoškitės stovykloje dalyvauti.

Dalia Kairiūkštienė

KAS NAUJO EUROPOJE?

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos krašto apsaugos min. Šarping viešėjo Baltijos kraštuose. Spauda išspausdino trumpas žinutes, daugiausia iš Lietuvos. Vilniuje jis pareiškė, kad dar ankstoka kalbėti apie naujų kandidatų įjungimą į transatlantinę sąjungą. Sprendimas bus ateinančiais metais. Daug vilčių baltiečiai deda į prez. Bush kalbą, pasakytą Vašuvos u-tė. Spauda taip pat pažymėjo, kad įjungimui Baltijos valstybių į NATO (ŠAS) yra priešinga Rusija.

Vokietijos televizija parodė JAV ambasados rūmus Vilniuje (ekrane įrašas „Vilnius“), o jos pranešėja pasakė, kad juodligės užkratos baltų milietelių pavidal, rastos korespondencijos siuntose. Spauda pirmuose psl. aprašė tą naują, kadangi užkratos pirmą kartą pasirodė Europoje. Bulvarinis dienraštis pirmame psl. rašė apie šias pavojingas užkratas, ka pažymėjo taip pat Lietuvos policijos atstovas. Šiaurinės Vokietijos televizijos stotis parodė Lietuvos pajūrį, Raganų kalną Juodkrantėje ir kt. gražias Lietuvos vietas. Mat Šlezvigo-Holšteino krašte, Šiaurinėje Vokietijoje yra daugiausia apsigyvenę klapėdėčiai. Vasaros metu yra tiesioginis susisiekimas lėktuvu tarp Hamburgo ir Palangos. Jis daugiausia užpildytas buv. Klaipėdos gyventojais, jų vaikais, vaikaičiais, kurie mieliai atostogauja Palangoje, Nidoje. Vasaros metu klapėdėčiai teko sutikti mūsų pajūryje, pasikalbėti. Jie visi grožėsi pajūriu, pareiškė, kad tarp rusiškos ir lietuviškos dalies yra labai didelis skirtumas: rusiškoje viskas apiešta, Lietuvos pusėje švara, tvarka, labai geri viešbučiai, skaniai pagamintas maistas. Šiaurinės Vokietijos televizijos stotis lapkričio 3 d. parodė Lietuvos pajūrį, Juodkrantės Raganų kalną, Kryžių kalną ir kt. gražias Lietuvos vietas.

Pirmoji Europos valstybė, kuri legalizavo „seniausią pasaulinę moterų profesiją“ yra Olandija. Priešais metais jos parlamentas panaikino 1912 įstatymą, kuris draudė viešuosius namus. Tad jau metai, kai viešieji namai įregistruoti vidaus reikalų ministerijoje. Šiuo įteisinimu norėta išskirti stipriai organizuotą rusų ir albanų moterų prekybą, ypač nepilnametę mergaitę vilonėm ir „auksinius vakarus“ patarnautojų ar auklių darbams.

Apskaiciuojama, kad Olandijoje esama 22,000-25,000 prostitučių (Vokietijoje 400,00), kurių „meilę“ vyrai apmoka guldenais, frankais, doleriais bei kita stipria Vakarų pasaulio valiuta. Aplaukta parodė, kad ketvirtadalis vyrų yra labai brutalūs, ketvirtadalis moterų buvo priverstos dirbti viešose namuose, juose gyventi, nes iš moterų atimami pasai, arba bloga finansinė padėtis priverčia jas pasirinkti prostituciją. Vidaus reikalų ministro nuomone, legalizavus prostituciją, suduotas stiprus smūgis ne tik mafijai, sąvadautojams, bet taip pat ginklų ir narkotikų spekuliantams. Taip pat siekiama greitai ir griežtų bausmių už pirkimą ir pardavimą moterų kaip kokios prekės, nes iki šiol bausmės buvo žemesnės už narkotikų pardavimą.

Prostitucijos organizacijos pirm. spaudai pareiškė, kad jų „darbo“ sąlygos gerokai pagerėjo, nes ir darbo birža rūpinasi, tarpininkauja norintiems gauti vietą viešose namuose. Tačiau padėtis nepasikeitė, dirbantiems nelegaliai. Deja, nieko naujo socialinėje plotmėje: prostitutei pareiškus jos uždario šaltinį, gyvybės draudimui tuoj pat pakeliami mokesčiai, bankai nelabai noriai atidaro sąskaitas, bijodami pinigų plovimo. Pirm. C. Brocke pažymėjo, kad dideli bankai jau sutiko įtraukti moteris į savo klientūros sąrašą. Siekiama įsteigti profesinę sąjungą.

Žymiai sunkesnė padėtis Pietų Amerikos, Afrikos, Rytų Europos moterų. Jos visos Olandijoje gyvena nelegaliai, nepriklausomai ligonių kasai, tad tikrovėje jų „savininkas“ yra savadautojas. Neuzdirbusios reikalingos sumos, moterys mušamos, kankinamos karštu lygintuvu, „lyginant“ jų pečius, kojas, pilvą. Nelegalių prostitučių gyvenimą „tvarko“ Rusijos ir Albanijos mafija. Europos Sąjungos būstinė Briuselyje apskaito, kad kiekvienais metais per 125,000 moterų slapta ivažiuoja į Vakarų Europą iš Rusijos, Lietuvos, Bulgarijos, Ukrainos, Rumunijos ir kt. valstybių. Danijos atstovė pažymėjo, kad apie 700,000 moterų, kaip kokių prekių, yra perkama ir parduodama Europoje, kadangi senstėjęs siurtingumas ir neturtingesnis kraštas, į jų vietas atvežant jaunas, dažnai nepilnametes.

Mindaugo sosto piliakalnis Kernavėje žiemos metu.

J. Vitkūno nuotr.

BŪTINGĖS AVARIJOS POVEIKIS APLINKAI

Klaipėdos universiteto mokslininkų atlikti tyrimai nustatė tik nežymų Būtingės terminale įvykusios avarijos poveikį aplinkai, teigia terminalą eksploatuojanti bendrovė „Mažeikių nafta“.

Tyrimo metu nustatyta, kad vandens mėginuose naftos koncentracija neviršija aukščiausios leistinos ribos. Jūros dugno vizualinio tyrimo metu jokių naftos elementų nerasta ir neigiamo poveikio jūros dugno organizmams nepastebėta.

Per avariją Būtingės terminale lapkričio 23 d. į Baltijos jūrą prie pat Latvijos sienos išsiliojo 59 tonos naftos.

Pasak „Mažeikių naftos“ pranešimo, taip pat buvo atlikti tyrimai, kuriems mėginiai paimti nuo terminalo įeinančios dalies plūduriuojančio kranto į pietus link Palangos. Mėginiai buvo paimti teritorijoje, kurioje išplito iš Būtingės terminalo plūduriuojanti nafta. Didžiausia naftos koncentracija rasta Palangos nutekamųjų vandenų zonoje ir Šventosios upės intako vietoje.

Kaip teigiama pranešime spaudai, tyrimo rezultatai patvirtina, kad į jūrą išsiliojusios naftos kiekio skaičiavimai yra teisingi. Jei į jūrą būtų išsilioję daugiau nei 59 tonos naftos, vizualinių patikrinimų metu naftos likučiai būtų buvę rasti. Žinovai, kalbėdami apie natūralų į jūrą išsiliojusios naftos valymo procesą, pažymėjo, kad vandenyje yra padidėjęs, bet leistinas bakterijų skaičius, šiam

metų laikui viršijantis normų lygį. Bakterijų lygiai grįžta į įprastinius į pietus nuo Šventosios upės žiočių.

(BNS)

2002 M. BIUDŽETAS

Seimas gruodžio 13 dieną patvirtino 2002 metų valstybės biudžeto projektą. Už jį balsavo 72, prieš — 51, susilaikė 2 parlamentarai.

Planuojamos kitų metų valstybės biudžeto pajamos yra 8,807 mlrd. litų, išlaidos — 9,942 mlrd. litų. Valstybės biudžeto deficitas — 1,135 mlrd. litų. Tačiau parlamentui priėmus kai kurias pataisas, biudžeto pajamos bei išlaidos kiek didės.

Seimas balsų dauguma priitarė Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko socialdemokrato Algirdo Butkevičiaus pasiūlymui padidinti biudžeto pajamas 61 mln. litų, kurios būtų paskirstytos žemės ūkiui, švietimui bei sveikatos apsaugai. Iš šių lėšų nuspręsta 30 mln. litų papildomai skirti Specialiai kaimo ūkio programai, 14 mln. litų — Valstybinei ligonių kasai valstybės lėšomis draudžiamų asmenų privalomajam sveikatos draudimui, 17 mln. litų — mokslui ir studijoms.

Tačiau Seimas atmetė daugelį opozicijos ir kai kurių valdanciosios daugumos pasiūlymų kitų metų biudžete daugiau lėšų skirti mokyklų kompiuterizavimui bei atnaujinimui, informacinės visuomenės plė-

rai, žemės ūkio rūmams, Prisiėmimo bažnyčios Kaune atstatymui, kitų institucijų finansavimui.

Valdancioji dauguma biudžetą patvirtino nekreipdama dėmesio į opozicijos siūlymus tai daryti tik tada, kai bus pakeisti įstatymai dėl kai kurių sričių finansavimo, prieštaraujantys pateiktam biudžeto projektui.

(BNS)

* Kaune atidarytas antrasis Karinių oro pajėgų (KOP) Paieškos ir gelbėjimo postas, kuriame budės Antrosios aviacijos bazės sraigtasparnių igulos. Toks postas Kaune buvo labai reikalingas, nes Kaunas yra geografinis Lietuvos centras, iš jo patogiausia pasiekti bet kurį valstybės tašką. Iki šiol veikė viešasis KOP paieškos ir gelbėjimo postas netoli Palangos, Nemirsetoje. Taip pat yra parengtas atsarginis sraigtasparnis Pavežvyje. Gavus signalą, lakūnai vasarą ir orą turi pakilti per 15 minučių, žiemą — per pusvalandį. Neatmetama galimybė, kad naujojo posto Kaune igulai gali tekti gelbėjimo bei paieškos darbus atlikti ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijos teritorijoje.

(BNS)

* Internet'o bendrovės programavimo paslaugas teikianti „Megalogika“ laimėjo amerikiečių firmos „LightMix“ surengtą konkursą dėl išskirtinio paslaugų teikimo 2002 m. Ši pergalė vilniškių bendrovei kitamet atnešė iki 0,1 mln. Lt papildomų pajamų.

(VŽ, Elta)

DRAUGAS, 2002 m. sausio 9 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Punske temsta „Aušra“

Lenkijos Kultūros ministerijai sumažinus paramą tautinių mažumų veiklai, gali sustoti Punske lietuvių mėgstamiausias žurnalas „Aušra“, teigia BNS. Šiam lietuvių žurnalui Lenkijos valdžia kasmet skirdavo po 250,000 zlotų. Ateinantiems metams numatyta tik 50,000 zlotų. Tai dar vienas didžiulis smūgis Lenkijos lietuviams iš Varšuvos, su kuria Vilnius džiaugiasi tokiomis gerais santykiais, kurių anksčiau niekada nebuvo. Prezidentai — Adamkus ir Kwasniewski — esą tokie geri asmeniškai draugai, kad dažnai vienas pas kitą svečiuojasi, kartu švenčia žmonių gimtadienius ir kone kasdien kalbasi telefonu. Tos draugystės pasekmės: Seimui apylinkėse uždaromos lietuviškos mokyklos, keičiamos lietuvių kalbos klasės lenkiškose, įsteigta Punske lietuvių vaikų mokykla, visiškai nereikalinga pasienio užkarda. Lenkijos lietuvių pagalba šaukama — aidas tuščioje erdvėje, nes, pagal dabartinę madą, Lietuvos mokyklose jaunimą tik lietuviškai auklėja, o Punske lietuvių Lenkijos piliečiai, jų pilietinė kalba spaudos kalnai priversti. Bet, žiūrėkite, Lietuvoje, Vilniaus krašte, mokyklos beveik išimtinai lenkiškos, net valstybinės lietuvių kalbos neįsileidžia, ir lenkų kalba laikraščiu pilna, pinigų jiems ne tik savivaldybės, bet ir vyriausios valdžia negaili. Net lenkiško universiteto reikalaujama „Na ir klausimas, pagaliau. Juk tenai lenkai, mūsų tautinės mokyklos. Jūs nenorite turėti tokių pat sąlygų, kokias mes turime Lietuvoje“, — dar prieš keletą metų Varšuvoje režė man ir akis pats Lenkijos Kultūros viceministras.

Norėtusi žinoti, ką apie tokius dalykus prezidentai Adamkus ir Kwasniewski kalba? Daug kartų Punske lietuvių protestavo, ruošė demonstracijas, rašė laiškus, važiojo į Varšuvą kalbėtis, bet dar ne vienas neigiamas lenkų valdžių sprendimas lietuvių atžvilgiu nebuvo pakeistas. Taigi niekas nepakeis ir šito. „Aušra“ arba sustos, arba pinigų turės gauti kur nors kitur. Bet kur? Vilniuje? Taip, tenai. Lenkijos lietuviams, taip pat, kaip ir kitur užsienyje, spausdintas lietuviškas žodis yra vienas pagrindinių tautinės gyvybės šaltinių, ir Lietuvos valstybė jo išlaikymą turėtų remti. Bet vargu ar taip bus? Jeigu pilietiška nusiteikusioms Lietuvos valdžioms tautos reikalai nerūpi tėvynėje, kam joms sukti galvas apie lietuvių išlaikymą užsienyje?

Užsienio lietuvių valstybės piliečiai kasmet milijonus išdala Lietuvai — pavieniai, per organizacijas, per fondus. Daug tūkstančių ir partijų, iš kurių sudarytos valdžios, kaip matome, mūsų lietuviški reikalai — ne motais.

Jautrinamės vėl — dėl žlugdomos Lenkijos lietuvių „Aušros“, dar net nespėję nusidziuoti asarų dėl Amerikoje mirusių „Laiškų lietuviams“, „Darbininko“, Kultūros židinio, liūdnei prisimeiname „Laisvąją Lietuvą“, sustojusius Pietų Amerikos lietuvių laikraščius, Londone „Europos lietuvių“ ir labai susirūpinę klausime, kurios iš mūsų lietuvių atramų neteksime rytoj? Praėjusių penktadienį šioje skiltyje guodžiau šitokių pavojų bent kol kas nematęs. Nebūk toks tikras, skambino man padėti geriau žinantį skaitytojas. Jeigu reikalai taip riedės, po penkerių metų nebeturėsime nė „Draugo“, tikino jis.

Už aštuonerių metų minėsim pirmą kartą Europoje suskambusio lietuviško žodžio tūkstantmetį. Tik išgirsto, bet dar neužrašyto. Sukaktį minėdami, už Lietuvos ribų, ko geror, rašyto vėl nebeturėsime. Na, o kas? Bet Vilniuje turėsime Valdovų rūmus, kuriuose lietuviško žodžio irgi nebuvo, o po pusės ar šimto metų gal ir vėl jo nebebus, visi bendraus pilietinė kalba. Tik kur nors ant marmurinės sienos bus iškalti aiškiai matomi rūmų atstatymui aukojusiųjų rėmėjų vardai. Tarp jų — ir trys didelės raidės — PLB. Pavadinimas lietuvių valstybės užsieny, įkurtos visomis jėgomis dirbti, kad tarp po pasaulį pasklidusių lietuvių lietuviškas žodis niekada nedingtų. Nei tartas, nei rašytas.

Kazin ar mums — PLB, JAV LB, LF ir visiems kitiems — mūsų veiklos „filosofijos“ nereikėtų iš naujo pergaltoti?

PROBLEMA OPI VISAME PASAULYJE

Nr.3 VIOLETA RUTKAUSKIENE

Kaip daugelis istorijos šaltinių nurodo, būtent ankstesnysis bolševikinių idėjų simpatikas A. Rosenbergas pakeičė Hitleriui Rusijoje platintą melagingą knygą apie Siono žydų išminčių protokolus („The protocols of Zion“) arba slaptąjį pasaulinį žydų sąmokslą (ten pat — p. 342). Vėliau tos knygos idėjos, kaip ir paties A. Rosenbergio antisemitinės, rasistinės mintys bei samprotavimai buvo panaudoti A. Hitlerio, rašančiam knygą „Mein Kampf“. Nors jau ne vienas Vakarų pasaulio istorikas yra pastebėjęs fašizmo ir komunizmo kilmę iš vieno kamieno ir tų patių šaknų, tačiau mūsų laikmečio visuomenė, ir net didelė istorikų dalis, dar labai sunkiai suvokia šiuos atrodymus, priešiško ideologijų susiliejimo ir susigretinimo faktus, rezultatus bei pasekmes.

Jei visa tai būtų suvokta anksčiau, visiškai įtikėtina, kad Rosenbergas, Hitlerio idėjas, kaip ir fašistinės Vokietijos bei Sovietų Sąjungos komunistinės užmačios, būtų tikrai ne tokios sėkmingos, o rezultatai ir pasekmės ne tokie skaudūs ir žiaurūs, kaip turime dabar. Visos tos baisios tragedijos gal ir nebūtų, jei kylandioms blogio jėgoms nebūtų abejingai nuolaidžiaujama, pasitarnaujama ir net talkininkaujama iš šalies. Ne paslaptis, kad tuo laiku sparčiai kilusiam Vokietijos fašizmui paramą suteikė ne tik atskiros valstybės, jų vyriausybės, bankai, firmos, fabrikai. Tuomet fašizmas palaikė įtakingi politikai, finansininkai, pramonininkai, fabrikantai ir įvairūs verslininkai, troškę didelių pinigų, greito pralobimo, iš to, žinoma, turėję didelės naudos ir nemažų įplaukų į savo asmenines kišenes. Todėl šiandieną dėl bitulystės su nacistine Vokietija didelių nemalonumų sulaukia ne tik pavieniai asmenys ar net aukšto rango politikai, kaip buvęs Jungtinių Tautų (UN) generalinis sekretorius, vėliau Austrijos prezidentas Kurt Waldheim, bet ir daug kitų politikų.

Kaip matome iš gausių žiniasklaidos pranešimų, dėl to paties ir bėda pateko Šveicarijos, Austrijos, Amerikos: „Ford“ ir „General Motors“ įmonės, „Chase Manhattan Bank“, kitų valstybių bankai, įmonės, fabrikai, firmos ar gamybiniai susivienijimai.

Neseniai spaudoje pasirodė pranešimai, jog kolaboravimu su nacijs buvo apkaltintos net ir žydų sionistinės organizacijos ar atakiri jų veikėjai, tuo laiku aktyviai veikusiai, kuriant Izraelio valstybę (Politician stirs debate over Zionists' action in Holocaust. „Chicago Tribune“, 2001.08.15).

Jau dabar aiškėja, kad tuomet stiprėjantis nacionalistų režimas talkos sulaukė net iš aršiausių Vokietijos politikų ir ideologinių priešių, tokių, kaip Sovietų Sąjunga, kuri, pasirodo, nuo 1921 iki 1938 m. su Vokietija bendravo daugiau nei su bet kuria kita pasaulio valstybe.

Tad nieko stebėtino, kad, Hitleriui atėjus į valdžią, sovietų NKVD pradėjo glaudžiai bendradarbiauti ir su vokiečių gestapu. Štai tada aukšti NKVD veikėjai H. Himleris perdavė sovietiniui darbo lagerių-gulagų schemas, kurios, kaip teigia atakiri Rusijos istorikai, to laikmečio tyrinėtojai, žinovai, pasitarnavo pavyz-

dži, kuriant hitlerines mirties stovyklas-konclagerius Osvencime ir Buchenvalde. Negana to, sovietai vokiečiams perdavė kaskokio dr. Bergo išradimą — keturturę transporto priemonę — dujų kamerą, skirtą žmonių nuodijimui. Ji, kaip žinome, vėliau buvo „sėkmingai“ išbultinta taip pat ir plačiai prisitaikyta nacistiniams tikslams bei poreikiams Trečiojo Reicho Vokietijoje. Neįtikėtini dalykai, tačiau tokius šiurpius faktus apie dviejų nusikalstamų sistemų bendradarbiavimą pateikia Rusijos istorikas A. Uikisas straipsnyje „Antrasis pasaulinis karas: istorijos pamokos“ savaitraštyje „Obzor“ (04.28-05.01.2000. Chicago, USA, p. 14). Vokietija tuo tarpu vardan gero bendradarbiavimo ir sovietų valstybę pasiuntė įvairių reikmenų net už 2 milijardus dolerių, o šalia to dar ir vokiškų šautuvų bei mažo kalibro pistoletų, su kuriais vėliau, kaip žinome, NKVD įsigudrino vokiečių vardu šaudyti savo aukas Katynėje ir kitose susidorojimo vietose.

Kaip matome, šie du, atrodo, mirtini priešai, tarpusavyje puikiai sutarė, bendradarbiavo ir net keitėsi savo žiauriu patyrimu. Mūsų dienomis, žvelgiant į tų dviejų nusikalstamų sistemų bendradarbiavimą ir užsimojimus, darosi bėda, pagalvojus, kad pagal raudonojo ir rudojo holokausto „sudarytojų ir vykdytojų“ planus, šioje žemėje turėjo likti tik dvi „išrinktosios rasės“ — nacistai ir komunistai. Tik per stebuklą taip neatsitiko.

Tačiau šiandien, ar kas prisimena, jog patį didžiausią paramą hitlerinei Vokietijai, o vėliau ir su ja kariaujančiai Rusijai, suteikė Švedija, iš kurios abi valstybės gabenos aukščiausios rūšies geležies rudą ir jos pugasminius, naudotus ginklų ir kitos karinės pro-

dukcijos gamyboje? Iš švediškos geležies Vokietijos karo pramonė, kaip gerai žinoma, gamino lėktuvus, tankus, patrankas, šautuvus, sviedinius, kulkas ir kitą karinę produkciją, taip reikalingą trečiojo Reicho kariuomenei, aktyviai besiruošiant pradėti II pasaulinį karą. Tačiau kariniai laivai, artilerijos pabūklai, karo technika reikalingi gūliai ir net bombos buvo gaminamos Vokietijos karo pramonės magnato Krupo užsakyta ir patiekiama Švedijoje. Tad gal neatsitiktinai ant 1944 m. Antverpeno uoste rastų bombų nuolaužai buvo įskaitomas įrašas: „Made in Sweden“. Kas žino, ar tokios pat bombos nebuvo mėtomos ir Lietuvoje, o gal jos dar ir šiandien nesproguosios (tokių atvejų jau dažnai pasitaiko) guli kur nors žemėje, netoli sodybų, didesnių ar mažesnių gyvenviečių, gal jų yra ir Baltijos jūroje prie Lietuvos pakrantės...

Nors jau 1939-aisiais Švedija deklaravo neutralitetą, tačiau geležis ir karui besiruošiančiai Vokietijai buvo pristatoma be pertrūkio. Vien tik pirmaisiais Antrojo pasaulinio karo metais iš 15 milijonų tonų gamybos sunaudotos geležies, 11 milijonų tonų geležies nacistinė Vokietija įsivežė iš Švedijos („The rise and fall off the Third Reich“, W. L. Shirer, N.Y. USA. 1960, p. 674). Suprantama, kariaujančiai Vokietijai tos geležies reikėjo nemažai, todėl geležis iš Švedijos, nepaisant skelbiamo neutralumo, buvo gabenama traukiniais ir laivais ištisus karo metus. 1943-aisiais geležies parduodama 9,5 milijonai tonų, o 1944-aisiais — 7 milijonai ir taip iki pat 1944-ųjų lapkričio mėnesio, kai amerikiečiai griežtai pareikalavus nutraukti prekybą geležimi, jos eksportas į Vokietiją iš Švedijos užsibaigė.

(B.d.)

KAS NEKOVOJA, TAS IŠDUODA

Pasikalbėjimas su Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio kapelionu mons., plk. Alfonsu Svarinsku

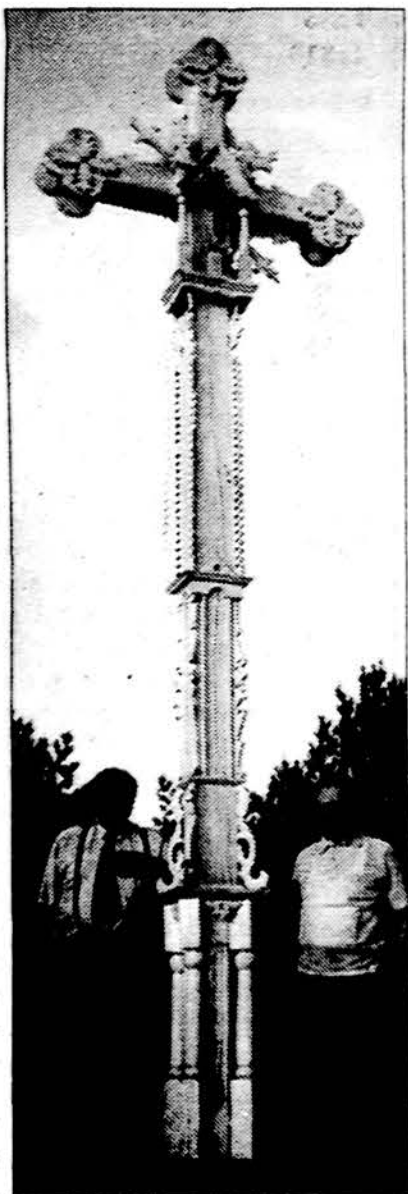
— Jūs esate Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio, tai yra dar gyvųjų išlikusių Lietuvos partizanų kapelionas, ką galėtumėt apsiminti apie juos papasakoti ir kaip dabar Lietuvoje įamžinamas partizanų žygdarbis, nes Jūs pats dalyvavote laisvės kovose, o ir dabar aktyviai reiškiate jų veikloje?

— Mus laisvės kovotojus sujungia meilė Dievui ir tėvynei, ir bendri kovos vargai. Sakoma, kad yra aštuntas laisvės sakramentas, kuris stipriai apjungia visus. Kadangi mūsų nebedaug, tai aš stengiuosi jiems kiek galima padėti. Vazinėjau tikrai kada tik pasako. Pamokslą pasako, šv. Mišias aukoja kiekvienas kunigas, bet pašneketi iš esmės, pašneka ne kiekvienas. Pakalba gerai tas, kuris pats išgyveno, o kurie nejaucia šito, tai ir negali kalbėti. Na, apie partizanus ką gi galima pasakyti? Jų dabar yra nebedaug belikę, nesiekia net 400, jų tarpe daugelis jau saugo loją. Manau, kad per kokius penkerius metus partizanai išskelias į amžinybę.

Mes dabar norime įamžinti partizanų pėdsakus. Pernai Ukmergės klebonas sirgo ir mane įgaliojo jį pavaduoti. Turėdamas laiko Ukmergėje pradėjau galvoti. Prisiminiau įvairius pasakojimus apie partizanus ir bandžiau surasti tas vietas ir ką nors ten atstatyti, įamžinti. Iš tikrųjų pavyko. Vienas toks — Varžų kaimas, nežinau kiek tada jame buvo gyventojų, bet išliko tik du vienišieji. Pirmame vienišyje jau nieko nebežinojo, o antrame sužinojau, kur buvo žuvę partizanai. Žuvo 16, o trys sužeisti pasitraukė iš mūšio vietos, mirė greitai po to ir buvo palaidoti atskirai. Kitus nuvežė į Ukmergę, ir aš, dabar ten pastatyta amatų mokykla, po pamatais dabar jie visi ten ir guli. Buvo įdomu, tai, kad šituos žuvusius partizanus išvarė vežti ir vieno partizano motiną. Vienas sovietų karininkas, matyt, dar buvo žmogus, sakė: tik neverkit, kas verks bus areštuotas. Ir įsivaizduokit, motina kėlė sūnaus lavoną, ir negalėjo verkėti ir neverkė. Na, ką gi, dabar pastatė kryžių, Ukmergėje kitą kryžių pernai pastatė. Ukmergės rajono valdžia gana nebloga, atsiaklausiau architekto, ar jie nieko prieš? Pastatė kryžių, pašventinom. Per Visų Šventųjų šventę iš bažnyčios prie kryžiaus nuėjome su procesija, giedodami „Dievas mūsų prieglaudai...“ Čia 4 partizanai ilsisi. Paskui, kas turėjo automobilius, nuvažiavo į Varžus už dešimt kilometrų, ten pašventinom ir dabar ten yra jau užrašytos jų pavardės. Ka-

dangi ant metalo negalima rašyti, nes nuplės, pavogs, tai ant lentos išdegtai išgraviruotos pavardės ir žmonės dabar šias kapines lanko. Mačiau Varžose jie jau nuo kelio iki kryžiaus šaligatvį pasidarė, gėlių prisodino. Ukmergėje taip pat gražiai, skoningai gelėmis apsidinta. Prašiau, kad žmonės, kurie eina į bažnyčią, sustotų prie šio kryžiaus, kas tiki, sukalbėtų „Viešpaties Angėlą“, o kas netiki pareikėtų Lietuvos himną. Ir žmonės klausia, eina. Taigi šiais metais kryžius pastatė: Ukmergėje, Taujėnuose, Deltuvoje, Žemaitkiemyje ir Šešuoliuose. Šešuolių kryžių finansavo Karo akademija. Jie dalyvavo ir pašventinimo iškilmėse. Reikia prikelti atmintį, todėl, kad žmonės nežino ir nėra kas pirmas pradeda, o kada šventinim, susirinko ir mokinių, ir vidurinė mokykla, ir pradžios mokykla, ir mokytojai.

Dabar planuojam Vidiškėse prie mokyklos, kur buvo senoji mokykla, pastatyti kryžių. Reikia tik gauti 50 arų žemės. O dėl žemės kalbėjau su švietimo ministru, jis nieko prieš. Kalbėjau su apskrities viršininku, jis irgi ne prieš. Manau, kai grįšiu, rasiu leidimą, kad išskirtų 50 arų ir tada pastatysime kryžių. Vidiškėse buvo nedidelė, graži, senovinė mokykla, 20 m ilgio ir 12 m pločio; kai pastatė naują, šita buvo nebereikalinga, duris, langus ir visa kita išgro-

Didžiosios Kovos parke prie mons. A. Svarinsko pastatyto kryžiaus.

Mons. A. Svarinskas vadovauja partizanams Eucharistiniame kongrese Kaune 2000 m. birželio 4 d.

bė. Prašiau, kad atiduotų kaip partizanų muziejų, kad mes galėtumėm suremontuoti ir įrengti muziejų. Nugriovė ir atidavė vienai firmai už nu-griovimą.

Šiuo metu turime didžiulį projektą, tai Didžiosios Kovos apygardos partizanų Mūšos parką, turintį apie 60 ha žemės. Per jį teka Šventoji, eina plentas Utena-Kaunas, O dėl žemės kalbėjau su švietimo ministru, jis nieko prieš. Medžiais apželdusios kalvos slėniai, nepaprastai graži vieta. Kai vieny upelį užtvenke, vandens lygis pakilo penkis metrus ir pasidarė didžiulis ežeras, kuris net 5 km ilgio. Kadangi visos upės užtęstos, tai čia buvo padarytos miesto mau-dyklos. Va, čia mes ir sukūrėme partizanų parką. Ukmer-gės rajono valdžia nesipriešino, ir čia įrengė Kryžiaus Kelius. Pastatė 14 gražių, ažuolinių, lietuviškai orna-mentuotų didelių kryžių 6-8 metrų aukščio. Jie skirti dvi-jų partizanų rinkinių atmi-nimui. Vienoj rinktinėje buvo 6 batalionai, o kitoje irgi 6. Taigi kiekviena rinktinė tu-rės po kryžių, ant kurių bus parašyti rinktinės vadai, ant kiekvieno du ar trys žuvusie-ji. Vienas kryžius trims apy-gardos vadams, o dar vienas su trimtuojančiu angelu, ku-ris skelbia: „Lietuviai, kelkitės, gana miegoti, naktis jau praėjo!“. Liko pastatyti ma-žą namelį — siurblinę ir es-tradą, kur galima bus rengti koncertus.

Turim dar ir kitą didžiulį projektą, tai Kęstutis Apygar-dos paminklą partizanams prie Kryžkalnio, kur sovietiniais laikais stovėjo „Karei-vių Merga“. (Taip partizanai vadina buvusį paminklą Tary-binei - Raudonajai armijai, „iš-vaduotojai“ Kryžkalnyje). Tai mes norime ten pastatyti tar-si koplytį ir surašyti ant jos sienų ir ant laiptų, kurie eis nuo kalvos žemyn į Klaipė-dos pusę, per 2,000 žuvusių Kęstutis Apygardos pavar-džių — karininkų ir eilinių. Jeigu mums visa tai pavyks įgyven-dinti, bus vienas gražiausių

paminklų Lietuvos magistrali-nių kelių kryžkelėje, mato-miausioje vietoje. Vieta aukš-toka, nuo plento per 20 metrų ir į Klaipėdos pusę matyti to-liai net devynetą kilometrų. Čia yra viadukų. Mes tiki-mės, kad Susisiekimo ministe-rija leis apsodinti kalną pu-šaitėmis ir tada nuo kalno ma-tysis kaip žalias vainikas. Užkasos upelį planuojam at-daryti ir padaryti ežerą.

Ir dar turiu vieną sumany-mą: prie Viduklės pastatyti Kalvarijas, panašiai kaip Prancūzijoje Lurde. 14 stočių, viduryje Kristaus Kančios at-minimas, o aplink 14 skirtingų temų — iš Lietuvos Bažnyčios istorijos. Ten gali-ma pastatyti ir statulas, ir įvairius stendus, atrodis lyg dvigubus muziejus, paminklas — ir religinis, ir tautinis. Todėl, kad aš jų neišvaiz-duoj atskirai, kaip žmogus turi kūną ir sielą, ir, kol kū-nas veikia, veikia ir siela, taip kaip Bažnyčia turės atramą tautoje, ji galės egzistuoti. Tai-gi vel reikės lėšų padaryti ge-rą projektą, praeiti konkursą, nes menininkai turi vėl savo idėjas.

— Kaip jau anksčiau mi-nėjau, kad esate partizanų kapelionas, taigi kartu esate ir jų Dvasios tėvas, pažįstate jų dvasinį pa-saulį, nuotaikas, kaip atrodo partizanų akimis žiū-rint dabartinis Lietuvos gyvenimas, ar jie nėra kar-tais priblokšti ir apstulbin-ti to, kas šiuo metu vyksta Lietuvoje?

— Laisvė turi būti atstaty-ta, bet kol kas Lietuvoje ta laisvė — nei politiška, nei ekonomiška — neatstatyta. Juk ir Seimas nepatvirtino pagrindinių principų, kuriais galėtumėm vadovautis dabar. Aš tada Seime kalbėjau, ir da-bar sakau, kad Seimas turi deklaruoti, kad viską ką bol-ševikai pavogė, ar žemę, ar namus, ar fabrikus — yra grąžinama teisėtiems savi-ninkams. Žinoma, ne per vie-ną dieną, bet, sakykim, per kokių 5 metų. Bet šito ne-deklaravo. Kaip liūdna, kada apie 1941 m. sukilimą prieš sovietus dokumentą priėmė, o po kelių dienų atšaukė. Tai-gi reikia pagalvoti, jeigu ne-gali, neturi drąsos iki galo pa-daryti, nereikia pradėti. Aš manau, kad visa tai gudriai suveikė kairieji, jie sugeba tokius dalykus padaryti. Jau mano laikais Seime buvo to-kių atvejų. Prisimenu, kaip pasiūlė keturis atstovus į Strasburgo Tarptautinį seimą ir tarp kitų pastatė kadida-tu Brazauską. Tada aš kal-bėjau, kad prieš Brazauską aš nieko neturiu asmeniškai, bet mes gi negalim. Jis buvo Lie-tuvos Komunistų partijos pir-masis sekretorius, kovojęs

prieš Lietuvos nepriklausomybę, o dabar važiuoja jos ten-ginti iš Strasburgo. Bet vis tiek balsavo, suko, suko ir iš trečio karto nubalsavo. Arba vėl: dirbom kaip ir visada Sei-me, gintojmės, šnekėjome ir staiga nutraukė posėdį nei iš šio, nei iš to staiga praneša, kad dabar paminėsim Bra-zausko gimimo metines — še-siasdešimtmetį. Pasirodo, kad jau ir tos dešimtosios moterys turėjo gėlių atsinešusios. Ir iš viso Seimo aš tik vienas neat-sistojau, sėdėjau, ir kada kiti klausė — kodėl? — aš sakiau, kad mano tikėjimas neleidžia atsistoti. Na, po savaitės ar kelių dienų turėjo būti panašus paminėjimas ir Landsber-gio 60 m. — niekas net neuž-siminė. Turėjo būti Gajausko, kuris išsėdėjo sovietiniuose kalemuose — lageriuose net 35 metus ir 2 metus tremty Sibire, irgi niekas neminėjo. Tos povandeninės jėgos veikia ir dar kaip rafinuotai, sėkmin-gai veikia! Todėl, kad mūsų žmonės išvargę ir nespėja greit susiorientuoti, ką jie da-ro.

— Kas daugiausia Lietu-voje remia partizanus ir kas labiausiai yra prieš juos nusistatę?

— Dabar dvasiškai partiza-nus gal daug kas remia, bet viešai už juos pasisakyti ne-labai kas išdrįsta, o prieš — yra tos pačios jėgos, tiesiogiai gal ir nepasisako, bet suda-ro tokią situaciją, kad parti-zanai neremiami ir kad šita kova yra nesuprantama. Ta-čiau mes tikimės, kad kaip pavyzdžiui daugelio muzikų, kompozitorių žmonės nesu-prato, kol jie buvo gyvi, bet praėjo penkiasdešimt metų ir jie liko klasikais. Manau, kad taip atsitiks ir su parti-zanais — juos supras. Mums dabar reikia tik vieno dalyko — patekti į NATO, kad mūsų „nesuvirškintų“ rusai arba nauji sovietai. O tada mes ga-lėsim drąsiau kovoti ir laimėti. Pasakyti vieną, gražų, daug žadantį reiškinį — dabar Lie-tuvoje yra daug jaunų šaulių, apie 5,000 jaunimo. Pradžioje dominavo tik senesnieji, bet dabar šaulių sąjunga turi apie 10,000 narių ir 5,000 jaunų; daugiau nebeprisiima, nebeteri kur dėti. Taigi va, yra ženklų, kad pamazų atsigauna Lie-tuva.

Neseniai Teisingumo minis-terija paskelbė, kad jiems rei-kiama visų buvusių KGB rūmų Gedimino prospekte teis-mams, kad reikia atimti iš partizanų muziejų ir kitas pa-talpas, nors Vagnorius anks-čiau buvo pažadėjęs visus rū-mus atiduoti muziejui, parti-zanams. Na, ir partizanai ėmė organizuotis ir po Vil-niaus Aušros Vartų atlaidų šventės ruošėsi žygiuoti nuo ten su veliavomis, užimti tą

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, ŠEVIKATŲ, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Variklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plėkšti ir "shingle" stogai; cemeritas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis
tel. 630-241-1912.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7180
Mobil 773-690-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Siūlo darba

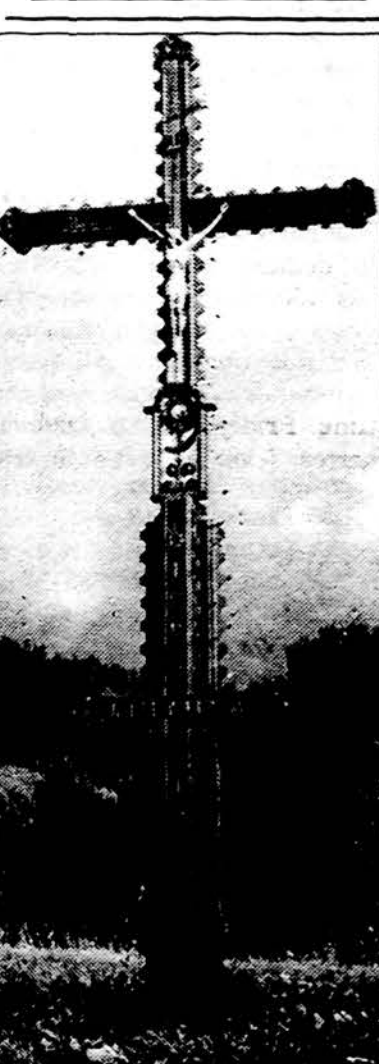
Reikalingi darbuotojai

parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Ivairus

PASIŪSKITE DOVANŲ LIETUVAI

— Dovanų parduotuvė —
www.FarAwayLT.com
Pristatymas Lietuvoje per 1-3 dienas.
Taip pat turime lietuviškų gaminių skyrių. Siūnciame į daugumą šalių.

Kryžius Didžiosios Kovos parti-zanų parke.
išspręstas. Daugiausia direk-toriai tie patys, kuriuos pa-statė KGB. Aš tada kalbėjau, budamas Seime, kad visus reikia pakeisti. Jeigu direk-toriai bijo jų, bando liečuvį prikasti, kad neatleistų iš dar-bo. Taigi, kiek padarė gero per tuos metus prof. Zinkevi-čius, tiek ir turime. Teko lan-kytis Vilnijos aplinkinės mo-kyklose. Tikrai gražiai susit-varkė jos. Gal 29 ar 39 gražiai veikia. Ypač žavėjau Šaltė-ninkų, kurioje yra apie 1,000 mokinių. Žada pirmąsias kla-ses net iškelti į kitas patal-pas, nes nebetelpa.

Užsieniečiams jau yra ką parodyti, mokyklos tokios pat, kaip ir užsienyje. Pavyzdžiui man teko atsitiktinai susidur-ti su Kaune esančia „Ažuolo“ mokykla. Labai graži 2,000 mokinių, viena didžiausių Kaune. Nukelta į 5 pol.

Mons. A. Svarinskas (trečias iš dešinės) apdovanoja Didžiosios Kovos partizanų parką. Antrasis iš kairės — Lietuvos kariuomenės vadas, brigados gen. mjr. Jonas Kronkaitis, Rūta Kronkaitienė ir kiti.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DOVANA

„Kalifornijos lietuvių dovana“ — skelbia graviruota lentelė virš durų naujo, moderniai įrengto nudegimų gydymo centro Respublikinės Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės (RVUVL) Traumatologijos skyriuje. Los Angeles „Lietuvos Vaikų vilties“ (LALVV) komitetas, prieš ketvertą metų pradėjęs svatstyti kaip geriau padėti Lietuvai, nutarė suteikti Lietuvos gydytojams bei chirurgams geresnes galimybes patiems gydyti nudegimų sužalotus vaikus.

Per 2000-uosius metus, kai Los Angeles Shriners ligoninė buvo laikinai sustabdyti priėmimą svetimtautių pacientų, LALVV komitetas nutarė kuo greičiau aprūpinti RVUVL Traumatologijos skyrių modernia įranga nudegimų traumų gydymui. 2000-ųjų metų pavasarį ši įranga buvo nupirktą už 20,000 dol. ir prasiėjo diskusijos su RVUVL administracija apie nudegimų centro įsteigimą. Ligoninės administracijos dr. Genadijus Dolzenko tuo pat paskyrė savo asistentę dr. Olgą Zimanaitę pagrindine šio projekto koordinatore, o asistentu ligoninės ūkvėdį Vytautą Pauliką.

Per pusmetį įvyko keli posėdžiai, kol buvo priimtas bendras planas. 2000-ųjų metų gruodžio mėnesį buvo pateikti architekturo Vytauto Stuko labai kruopščiai paruošti specifiniai planai su sąmata. Buvo numatyta, kad už 45,000 dol. galima suremontuoti keturis kambarius su lengvai valomos ir dezinfekuojamos plastmasės sienomis, filtruojamu ir vėsinamu oru, kas apsaugo nudegusį vaiką nuo žalingų ir dažnai net mirtinų užsikrėtimų. Pridėjus dar 20,000 dol. vertės įrangos ir baldų, šis centras veiktų visu vakarietiško standartų pajėgumu.

LALVV komitetas planus ir sąmatą priėmė ir prašė RVUVL skelbti statybininkų konkursą šiam projektui įgyvendinti. Statybininkas Alvydas Malikenas konkursą laimėjo ir ruošėsi pradėti darbą. Reikėjo tik pinigų, bet ir tie atsirado. Per 2001-ųjų metų „Koldūnų pietus“, Kalifornijos lietuviai atsiliepė ir prašymą su nuosirdžiu ir dideliu dosnumu. Buvo surinkta daugiau 15,000 dol. ir gautas beveik 13,000 dol. Juozo Kaributo palikimas. Be to, RVUVL statybos komitetas parūpino nuolaidas įvairiai įrangai; pagaliau buvo pasirašyta sutartis. Dar negavęs pinigų, statybininkas kovo mėnesį pradėjo darbą.

Po trejų mėnesių buvo pranešta, kad darbas eina prie galo ir birželio mėnesį bus oficialus atidarymas. Į atidary-

mą nuvyko Danguolė ir Jonas Navickai su Laima ir Ričardu Ringiais. Dalyvavo daug kviestų svečių, jų tarpe Vytautas ir Gražina Landsbergiai. Taip pat dalyvavo visi RVUVL skyrių vedėjai, bei daug spaudos ir televizijos atstovų.

Įvykis susilaukė daug dėmesio iš spaudos ir televizijos. Visur buvo skelbiama, rašoma ir rodoma, kad tai Kalifornijos lietuvių dovana, kaip ir parašyta prie centro pagrindinių durų. Prie vienos centro palatos durų esanti lentelė skelbia, kad ši palata a.a. Juozo Kaributo dovana. Nudegimų centrą lankė Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir Lietuvos Generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas su žmona Janina. Jiems visa tai paliko labai gerą įspūdį. Kalifornijos lietuviai turi kuo didžiuotis. Be jų finansinės ir moralinės paramos šis projektas nebūtų buvęs įgyvendintas.

Ponudegiminių randų plastinė-rekonstrukcinė chirurgija ir jos prieinamumas Lietuvos vaikams yra kitas horizontas, siekiamas LALVV. Tam tikslui, jau antras chirurgas iš RVUVL, dr. Vidas Misevičius, stažavosi Kalifornijoje — šį kartą UCI Medical Center ir Grossman Burn Center. Šią stažuotę suorganizavo dr. Jonas Domanskis, kuris LALVV padeda šiame darbe. LA Shriners ligoninės chirurgė dr. Susan Kay yra pažadėjusi nuvažiuoti į Lietuvą pamokyti jaunus chirurgus taisyti nudegusių vaikų randus. LALVV komitetas yra išsipareigojęs siųsti chirurgus į konferencijas bei stažuotes užsienyje, pirkti jiems reikalingos modernios įrangos.

Tuo tarpu, vėl atvyksta lietuviukai gydytis Shriners ligoninėje. Šiuo metu gydosi Eglė ir Jovita Norvilaitės ir Rytis Šalčius. Rytį ir jo mamą Ritą priglaudė Romas Švainauskas, o Norvilaitės su mama Laimute priglaudė Laima Leiko. Los Angeles „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas taipogi planuoja nudegimų centre įrengti tvarstymo kambarį ir nudegusių vaikų motinoms poilsio kambarį. Visa ši ir numatyta veikla nemažai kainuos. Tikimasi ir tolimesnės Kalifornijos lietuvių paramos. Laukiama kuo daugiau rėmėjų ateinančiuose tradiciniuose „Koldūnų pietuose“ š.m. vasario 3-ią dieną 12:30 val. p.p. Švento Kazimiero parapijos salėje. Bilietus prašoma užsakyti iš anksto pas Ingridą Jodelienę (310-376-6277), Angelę Vaičekauskienę (323-662-3559) ar Raimondą Kontrimienę (949-586-9782).

D.N.

Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės vaikų nudegimų gydymo centrą aplankė ir LR generalinis garbės konsulas Los Angeles, CA, Vytautas Čekanauskas. Iš k.: dr. Olga Zimanaitė, konsulas Vytautas Čekanauskas, jo žmona Janina Čekanauskienė ir dr. Dainius Geležauskas.

PASAULIO TAIKAI GRASINA BADAS

Popiežius Jonas Paulius ragina industrines šalis labiau solidarizuotis su ekonomiškai silpnais kraštais siekiant laiduoti taiką pasaulyje. Sveikinimo laiške Jungtinių Tautų Mitybos ir žemės ūkio organizacijos (FAO) susirinkimo Romoje nariams popiežius atkreipia dėmesį į diskusijas dėl rugsėjo 11 dienos teroro aktų priežasčių ir pareiškia, jog daug neteisrybių prisidėjo prie to, kad žemė „būtų paversta dykuma“. Baisiausia šių neteisrybių yra badas, kamaujantis tūkstančius žmonių. Tai turi didžiulį poveikį tarptautinei taikai. Popiežiaus laiške FAO suvažiavime lapkričio 3 dieną perskaitė Vatikano valstybės sekretorius Angelo Sodano.

Pasak Jono Pauliaus II, jau Paulius VI prieš 34 metus savo enciklikoje „Populorum progressio“ teigė, kad ekonominė plėtra yra kitas taikos vardas. Dabar vis labiau išaiškėja šių žodžių teisingumas. Norint įveikti badą pasaulyje, turtingoms šalims derėtų savo visuomeninio produkto dalį skirti mažiau turtingų šalių plėtrai ir reikmėms, be to, padaryti viską, kas įmanoma, kad būtų sumažinta vadinamųjų Pietų šalių užsienio skolų našta. Tarp daugelio ekonominės raidos aspektų pirmenybė teiktina sprendimui laiduoti kiekvienam žmogui pakankamos mitybos galimybę.

BŽ, 2001m., Nr.21

* Per 50 litų kainuojantis „malonumas“ nuvažiuoti į Nidą gerokai mažino turistų ir svečių srautą, dėl to labai kentėjo Neringos gyventojai, kurių gerovė ir pragyvenimo išteklių tiesiogiai susiję su svečių aptarnavimu (nuoma, paslaugos). Aplinkosaugininkai mano, kad nauja nemokamo kelimo keltais į Smiltynę ir atgal tvarka gali sukelti daug didelių bėdų gamtai.

(K. Elta)

„Žmogus tik žemės svečias,
Ir turi jis sugrįžti namo,
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,
Kuriuo negrįžta niekas atgalios...“

Su giliu liudėsiu pranešame, kad 2002 m. sausio 8 d., sulaukęs 91 metų, į Amžinojo Tėvo namus iškeliavo mūsų mylimas Tėvelis

A.† A. JUOZAS VAINIKIS

Gimė Latvijoje, Rygos mieste.

Gyveno Oak Lawn, IL. Amerikoje išgyveno 52 metus. Nuliūdę liko: duklė Irena su vyru Romu Žulys, gyvenantys Oak Lawn, IL, duklė Birutė su vyru Kęstutiu Vilkoniai ir anūakai Rytis, Ina ir Eryngija su šeimomis Lietuvoje; sesuo Ona Vachulienė ir dukterėčia Juzefa Franckaitienė su šeima Lietuvoje, krikšto dukra Janina Jurgaitis su šeima Floridoje; a.a. brolio Stasio žmona su šeima Lietuvoje.

A.a. Juozas priklausė Lietuvių fondui, buvo Lietuvių Bendruomenės narys, „Draugo“, „Margučio II“, Lietuvių operos, vianuolynų, lituanistinių mokyklų ir kitų lietuviškų organizacijų nuosirdus rėmėjas.

Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, sausio 10 d., nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. Marquette Chicago laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL. Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 11 d. Iš Marquette Chicago laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių laidojimas privačios.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

„DRAUGAS“ išeivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuvių svyturis ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

„DRAUGA“ atminkime savo testamentu.

KAS NEKOVOJA, TAS IŠDUODA

Atkelta iš 4 psl.

Mokiniai gražiai išmokyti, drausmingi. Kada jie pakvietė dar 2000 metų rudenį pakalbėti, aš jiems kalbėjau, reikėtų mokyklos kieme pastatyti kryžių, bet jie sako: kas gi mums pastatys?

Gera, sakiau, ir po 3 savaitių, po Kaldėd atostogų, pasikvietėm Kauno arkivyskupą S. Tamkevičių ir jis pašventino gražų 8 metrų aukščio kryžių. Dalyvavo visa mokykla, ir manau, kad jiems tas įspūdingas ženklas išliks. Dabar mokyklai reikia ir gerų knygų, o jų nėra, reikia nupirkti, pinigų niekas neduoda. Yra visokių memuarų, bet nėra kas nuperka. O šiaip ar taip tos knygos nepigios, nėra kas finansuoti. Nėra ant sienų paveikslų, o yra tik vaikų piešiniai. Reikia, kad būtų literatūros klasika, reikia mūsų kunigaikščių paveikslų, Vyčio. Reikia atgaivinti mūsų istoriją. O dabar — nieko. Taigi, kol nesutarkys Švietimo ministerijos, tol nieko ir nebus. Kalbėt apie kokią nors patriotiškumą prie šitos sudėties yra — neįmanoma.

— Kaip dabar Jums atrodo mūsų Čikagos lietuviai po daugelio metų, kai Jūs čia lankėtės, vos tik išėjus

iš sovietinio kalėjimo 1989 m?

— Pastebėjau vieną tokią negerą savybę, būtent, kad ir Amerikoje žmonės sensta, ir ne vienas mirė, o daugumas nuseno. Ir dabar, kuriuos sutikau, jaunimo mažai mačiau, o visi pagyvenę, galėčiau sakyti, kaip ir Lietuvoje — „mano laikų jaunimas“. Taigi tas pats ir Amerikoje, betgi aš sakau negalėjau visko per kelias dienas pamatyti, sutikti. Jaunų keletą mačiau, o visi kiti yra pagyvenę mano kartos žmonės. Sako, jaunimo yra privaziavę iš Lietuvos. Aš jų nemačiau. Reikėtų susitikti, pritraukti jaunimą, nes, jeigu nebus jaunimo — nebus ir ateities.

— Ką galėtumėt mums čia „Draugo“ skaitytojams ir visiems Čikagos ir Amerikos lietuviams palinkėti?

— Nenusiraminti, bet dirbti, kentėti, kovoti ir laimėti! Kas nekovoja šiuo metu ar tėvyneje, ar kitur už Dievą ir tėvynės laisvę, tas tuo pačiu išduoda. Taigi linkiu jums būti kilniais kovotojais ir jaunąją kartą savo pasiaukojimu, savo pavyzdžiu, kova uždegti.

Kalbėjosi: Povilas Vaičekauskas

DRAUGAS, 2002 m. sausio 9 d., trečiadienis

5

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616 Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. in.=atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio=aukotojas, im.=įmokėjo, asm.=asmuo, suma po pavardės=įnašų iš viso.

2001 m. rugsėjo mėn.

1x\$10 Jozaitis Paul, \$10.
2x\$15 Čepelė Linas, \$15; Lissauskas Jonas, \$15.
2x\$25 Balta Steve, \$25; Rasutis Andrius ir Alice, \$60.
1x\$30 Railaitė Neringa, \$690.
3x\$50 Baltutis Aleksas atm. in.: Baltutienė Danutė, \$550 Grigaliūnas Raimundas, \$1,150; Šalčiūnas Vincas ir Ona, \$450.

1x\$75 Laskauskienė Valerija atm. in.: Buivys Justas ir Daina \$50; Kuciauskas Igoris ir Valdona \$25, \$75.

22x\$100 Banys Rimas ir Nijolė, \$600; Baranauskas Juozas ir Aldona, \$700; Baras Stasys ir Elena, \$600; Bartkus Eugenijus ir Danguolė, \$400; Biskis Aras, \$200; Brazis Zigmąs, \$200; Buczek Lester ir Nora, \$235; Čepulionis Arvydas ir Janice, \$225; Černius Rimas, \$3,100; Činkus Jonas ir Regina, \$700; Dubinskas dr. Viktoras, \$4,200; Dziugas Stasys ir Sofija, \$1,900; Nemickas dr. Vidas, \$300; Quinn dr. Thomas ir Daine, \$600; Rimas Šarūnas ir Vida, \$1,000; Saulis Algirdas ir Aušra, \$3,000; X, \$3,600; \$Stoncius Pijus, \$300; Urba Alfredas, \$125; Urba Zigmąs ir Aldona, \$100; Val Vito ir Regina, \$1,565; Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$9,030.

1x\$150 Marks Janina, \$1,250.
8x\$200 Antanaitis Faustas ir Onutė, \$730; Biskis Indreika dr. Meilutė, \$1,000; Grybauskas dr. Vytenis, \$3,950; Maziška Mindaugas ir Lilly, \$600; Rimkus Raimundas ir Genė, \$1,000; Rūkenas Audrius ir Rita, \$1,000; Vaitkus Vytautas ir Aldona, \$1,700; Zabukas Jonas ir Gertruda, \$400.

2x\$1,000 Barulis Albinas ir Valentina, \$1,100; dr. Vandos Sruogienės stipendijų fondas: Sruoga Dalia, \$12,530.

Iš viso 6,295.00

2001 m. spalio mėn.

1x\$5 Grybauskas Vytautas ir Joana, \$545.
4x\$10 Kasparavičiūtė Petronėlė, \$555; Morkunas Joseph ir Vida, \$110; Vailokaitis Domas ir Antanina, \$410; Vaitkus Marija, \$13,431.

1x\$20 Bublųs Algimantas ir Birutė, \$440.
4x\$25 Bublėnė Stasė, \$1,240; Kuciūnas Aleksandras ir Jūra, \$550; Sieczkowski Elytė ir William, \$225; Zailskas Teodora, \$1,295.

1x\$30 Stanislis Aras ir Rūta, \$460.
1x\$31 Grigaitienė Saliomėja atm. in.: im. 2 asm., \$31.
6x\$50 Januška Algis, \$50; Jeneckas Elena, \$480; Rožėnas Albertas atm.: Rožėnienė Konstancija, \$1,850; Steponaitis Jonas ir Izabelė atm. in.: Garolis Algis, \$185; Venclova Tomas, \$910; Vainys dr. Rimas ir dr. Elona, \$1,800.

20x\$100 Baltutis Vytautas atm.: Baltutienė Ona, \$3,300; Bitėnas Rimantas ir Dalia, \$200; Budrys dr. Milda, \$1,500; Dziugas Stasys ir Sofija, \$2,000; Guobuzis Jonas ir Marija atm. in.: Guobuzis Paulius, \$1,050; Guobuzytė Kristina, \$100; Gužas Vytautas „Kardas“ atm. in.: Šmulskienė Aldona, \$100; Janušas Aleksandras ir Elena, \$100; JAV LB East St. Louis apylinkė, \$3,100; Kanas dr. F.V. ir Vanda, \$18,800; Lukošūnienė Jadvyga atm. in.: Šlenienė Dalia, \$500; Rimkus David, \$300; Siliūnas Donatas ir Daina, \$730; Šlenys Kazimieras atm. in.: Šlenys Liudas, \$800; Stakė Petras atm. in.: im. Anysienė Dalia, \$500; Stoncienė Izabelė, \$200; Taškūnas Algimantas, \$100; Urbonas prel. Ignas, \$200; Variakojis dr. Daina, \$775; Varneckas Vladas ir Adelė, \$1,400.

1x\$130 Laskauskienė Valerija atm. in.: Lockwich Anne \$100 ir 2 kt. asm., \$205.

8x\$200 Jecius Kęstutis ir Dalia, \$2,000; Karaitis Viktorija, \$1,500; Kazėnas Kęstutis atm. in.: Kazėnas Gediminas, \$1,050; Laukaitis Kazys ir Juzelė, \$400; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$4,260; Ostis Algirdas ir Regina, \$3,100; X, \$4,250; Val Vito ir Regina, \$1,765. Joga Eugenija atm. in.: Empakeris Viktorija, \$850; Tender-Budreikaitė Bronė, \$4,000.

1x\$300 Laucienė Marija atm.: Laucis dr. Augustinas, \$1,800.
1x\$1,000 Januškevičius Juozas ir Anelė, \$4,000.

Iš viso \$6,056.00

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui iki 2001.X.30 gauta aukų \$10,789,902.

Gautomis palokanomomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą — \$8,628,445
Palikimais gauta — \$5,648,102.

Padarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvių.

Respublikos Vilniaus vaikų ligoninės Traumatologijos skyrių vaikams su nudegimų traumomis gydyti centras buvo atidarytas 2001 m. vasarą. Atidarymo kaspinį perkirpo „Lietuvos Vaikų vilties“ Los Angeles skyriaus pirmininkė Danguolė Navickienė ir Traumatologijos skyriaus vedėjas dr. Jonas Vencius.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lemonte, IL, gruodžio 10 d. mirė kunigas Julijonas Grinis.

Sugrįžęs į krepšinio aikštę, Žydrūnas Ilgauskas ir Cleveland „Cavaliers“ komanda artimiausiu metu žais šiuose miestuose: sausio mėnesį – Toronto (4 d.), Detroit (5 d.), Denver (10 d.), Seattle (11 d.), Portland (13 d.), Sacramento (15 d.), San Francisco prieš „Golden State Warriors“ (16 d.), Los Angeles prieš „Clippers“ (18 d.), Baltimore/Washington, DC, prieš „Wizards“ (24 d.); vasario mėnesį – Orlando (5 d.), Milwaukee (13 d.), Chicago prieš „Bulls“ (16 d.), Indianapolis (22 d.); kovo mėnesį – Atlanta (2 d.), Philadelphia (6 d.), Milwaukee (8 d.), Detroit (13 d.), New York City (16 d.), Boston (20 d.), Phoenix (25 d.), Los Angeles prieš „Lakers“ (26 d.), Utah (28 d.); balandžio mėnesį – Orlando (4 d.), Indianapolis (8 d.), Charlotte, North Carolina (12 d.), Atlanta (13 d.), Toronto (17 d.), tai paskutines „Cavaliers“ rungtynes).

Danutė Balchas, gyvenanti Cerritos, CA, atsilųgindama už kalėdines atvirutes ir „Draugo“ kalendorių, mūsų laikraščio aukoja 50 dol. Tauriame nuoširdų aciu!

KUKLIOS PRIEŠKALĖDINĖS VAIŠĖS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius, kuriam vadovauja Evelina Oželienė, surengė prieškalėdines vaišes. Šiais metais jos įvyko gruodžio 14 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose, ALTo istaigoje. Kaip ir anksčiau, vaišes paruošė paties moterys – altininkės. Gaila, vaišėse dalyvavo labai mažas skaičius žmonių. Nežinia kodėl? Manoma, kad buvo nepatogus laikas – darbo metas ir dar prisidėjo reklamos stoka. Užkandėlė buvo gera, nes patį moterų gaminta. Reikia manyti, kad skyrus valdyba visa dalyvavo, išskyrus darbščiąją šeimnininkę Ireną Dirdienę, kuri turėjo kitus įsipareigojimus. O kur buvo centro valdyba? Negalima nepaminti ilgamečių didžiųjų ALTo rėmėjų ir darbuotojų Valerijos ir Juozo Stanaičių. Ir šį kartą jie atvažiavo ne tušti, bet su daugybe gėrybių.

LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius praneša, kad išvykos į Shakespeare vaidinimą „As you like it“ Navy Pier teatre laikas yra pakeistas. Išvykstame iš Pasaulio lietuvių centro Lemonte 10:45 val., o ne 11 val., kaip anksčiau buvo skelbta. Prašome atkreipti į tai dėmesį. Daugiau informacijos tel. 708-346-0756 arba 630-243-0791.

Justas ir Janina Lieponiai, gyvenantys Lockport, IL, Draugo fondo garbės nariai, švenčių proga atsiuntė 1,000 dolerių, įrašydami DF nariais trijų sūnų šeimas ir padidindami savo įnašus iki 1,400 dolerių sumos. Už tokią prasmingą dovaną savo vaikams ir už šventinį įnašą padidinimą nuoširdžiai dėkojame.

Šauniasius 2002 metų pokylis sparčiai artėja! Pasaulio lietuvių centro vadovybė kviečia visus į puotą „Arrriba!“, kuri vyks sausio 26 d. atnaujintoje didžiojoje saleje. Gros žymus „Patti Lupone Music“ estrados orkestras. Vyks Lotynų Amerikos šokių pamokos ir turtingos varžytinės. Jau pats laikas kviešti draugus ir organizuoti stalus. Užsakymus priima Regina Griškelienė tel. 630-655-2485.

Taip besinekučiuojant ir besivašinant atvyko keletas svečių: kun. Jaunius Kelpšas ir dar trys iš naujųjų atvykusiųjų. Jie truputį pasivašino, pasikalbėjo ir padarė keletą nuotraukų. Nors ir nedaug mūsų buvo, bet vis tiek linksmam praleidome laiką, prisimindami kas ir kiek padaryta per visus metus. Baisų pagaltoti, kad ALTo darbuotojų skaičius mažėja, nes vieni išsikelia gyventi saugiau, kiti – į Negrįttamą Amžinybę, o naujų nelabai rasi. Tačiau mūsų darbų nemažėja. Pamatysime, ką atneš Naujieji metai. Nereikia bėdovoti, bet reikia tik džiaugtis, kad dar galima padėti savo Tėvynei ir broliams lietuviams toli nuo mūsų.

Tikėkime, kad kiti metai bus geresni, o už dalyvavimą kukliame pobūvyje širdingai dėkojame.

Antanina Repšienė

Lietuviškosios visuomenės veikėjų, dalyvavusių Jaunimo centro vakarieneje, dalis. Iš kairės: Marija Remienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė; Vaclovas Momkus, Jaunimo centro tarybos pirmininkas ir Lietuvių operos valdybos pirmininkas; Milda Šatienė, JC valdybos pirmininkė ir Pedagoginio liuanistikos instituto dėstytoja; Antanas Pauzuolis, JC techninis patarėjas ir daugelio organizacijų veikėjas; Matilda Marcinkienė, ALTo, Čikagos skyriaus pirmininkė ir visuomenininkė; Birute Jasaitienė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė ir radijo „Margutis II“ valdybos pirmininkė bei daugelio organizacijų veikėja; Irena Kriaučeliūnienė – pirmoji JC direktorė ir visuomenininkė.

METINĖ JAUNIMO CENTRO VAKARIENĖ

Gruodžio 2 dieną Jaunimo centro taryba ir valdyba sukvietė lietuvių visuomenę į 44-tą tradicinę vakarienę. Prieš vakarienę buvo išklaušytos šv. Mišios, kurias atnaušavo prelatas Ignas Urbonas ir kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Kiekvienais metais Mišiose dalyvavo ir kun. Vaisnys, SJ, bet šį sykį turėjo atsigulti į ligoninę (kun. J. Vaisnys Anapilin iškeliavo gruodžio 19 d.). Šv. Mišių metu giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Savo honorarą už giedojimą ir dar 100 dol. jie paskyrė Jaunimo centro išlaikymui. Jiems akompanavo Manigirdas Motekaitis.

Po pamaldų visi svečiai rinkosi į kalėdiniais motyvais išpuoštą Jaunimo centro salę akademijai, meninei daliai ir vakarienei. Šiam susibūrimui vadovavo Milda Šatienė, Jaunimo centro valdybos pirmininkė. Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vaclovas Kleiza savo trumpoje kalboje dėkojo šių namų valdytojams ir Jaunimo centro rėmėjams bei nuolatiniams nariams, kad jie išlaiko šį lietuvių centrą, aukodami savo laiką ir ištekius. Jis taip pat pastebėjo, kad šie namai labai reikalingi naujai atvykusiems lietuviams.

Kun. Juozo Vaišnio, SJ, sveikatai menkėjant, jėgų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ, atsiuntė energingą žurnalistą ir didelį keliautoją kun. Kazimierą Ambrąsą, SJ, patarnauti tiems žmonėms, kurie atsilanko į tėvų jėgų koplyčią. Šioje vakarieneje norėta kunigą pristatyti lietuvių visuomenei. Kun. K. Ambrąsą pristatė studentas klierikas Nerijus Šmeauskas, SJ. Jis labai įdomiai pasakojo apie kunigo neuitą mokslo ir gyvenimo kelią.

Kunigas K. Ambrasas, dėko-

damas klierikui už „advokata-vimą“, pasidžiaugė, galėsiąs padėti dvasiniuose ir visuomeniniuose reikaluose.

Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė iškvietė tarybos pirmininką Vaclovą Momkų pasidalinti mintimis su vakarienės dalyviais. Šis savo ruožtu iškvietė Kęstutį Jėčią, Lietuvių fondo skirstymo komisijos pirmininką. Kęstutis Jėčius, pasveikinęs gausiai susirinkusius Jaunimo centro rėmėjus ir aukotojus, pranešė, kad Lietuvių fondas yra paskyręs 25,000 dol. naujiems langams mokyklos klasei įstatyti ir mažosios salės pagrindinio šildymo radiatorius sutaisyti. Tarybos pirmininkas, priėmęs čekį, nuoširdžiai dėkojo Lietuvių fondo valdybai ir gausiems aukotojams.

Kęstutis Jėčius, įteikęs čekį, palinkėjo Jaunimo centrui ir toliau būti lietuvių išlaikymo švyturiu ir kvietė visus lietuvius tapti Lietuvių fondo nariais. V. Momkus taip pat pabrėžė, kad tik bendromis jėgomis pajėgsime išlaikyti šį lietuvių centrą ateinančioms kartoms.

Jaunimo centro svečiai vakarienos metu.

Zigmo Degučio nuotr.

darbščių „bitelių avilys“. Nuoširdžiausią padėką reiškė tarybos pirmininkui Vaclovui Momkui, kuris praleidžia daug valandų, talkindamas administraciniams klausimais. Dėkojo valdybos nariams: Liūdai Ramanauskui, labai gerai tvarkančiam piniginius reikalus, Viktorui Jautokui, pirmininko pavaduotojui, Antanui Pauzuoliui, patarėjui technikos reikalais, kuris nemažai dirba, taip sutaupydamas išlaidas pataisymams, Stasiui Žilevičiui, kuris išvykus Kazimierui Rožanskui į Lietuvą eina kartotekos vedėjo pareigas, Aušrai Spitrienei, sekretorei. Išreiškė nuoširdžią padėką Ritai ir Vytautui Šake-niams už jų pasiūlytą kiekvieną skėmadienį atvykti ir paruošti užkandžius bei pusryčius po šv. Mišių iš tėvų jėgų bažnyčios ateinančioms asmenims. Dėkojo Danutei ir Stasiui Venckams, einantiems Jaunimo centro už valdžią pareigas. Jų dėka šis centras yra visų maloniai lankomas.

JC tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus išreiškė padėką garbės konsului V. Kleizai, kun. K. Ambrasui, SJ, gausiems Jaunimo centro rėmėjams ir M. Šatienai, einančiai valdybos pirmininkės pareigas. Jis pabrėžė, kad nors M. Šatienė dirba 5 dienas per savaitę ir augina šeimą, tačiau ji atranda laiko nuoširdžiai rūpintis Jaunimo centro gerove. Ypatinę padėką jis reiškė Gražinai ir Jim Liautaud, paaukojusiems 1,000 dolerių. Prisimintina, kad G. Liautaud yra tampa susijusi su šiuo centru, nes jaunystėje praleido daug dienų beskaudaudama ir lankydama liuanistinę mokyklą, Irena Kriaučeliūnienė paaukojo 600 dolerių ir, be to, ji buvo pirmoji Jaunimo centro direktorė, perėmusi vadovavimą iš tėvų jėgų. Nuolatiniams šio centro talkininkai Antanas ir Viktorija Valavičiai paskyrė 160 dolerių, o kiti aukoję mažesnes sumas. Visi aukotojai bus paskelbti „Draugo“ dienraštyje.

Artinasi žiema, padidės šildymo ir elektros išlaidos, todėl

prašome mielų rėmėjų neužmiršti mūsų ir toliau. Nofint sutaupyti šilumą, bus įdėti nauji dvigubi langai, kad mokiniams nebūtų šalta sėdėti klase. Pavasarį reikės užtaisyti plytose atsiradusias skylas, tai vėl pareikalaus nemažai išlaidų. Sutvarkėme Laisvės ir kovų paminklą Jaunimo centro sodelyje, kuris kainavo daugiau kaip 4,000 dolerių. V. Momkus taip pat džiaugėsi, kad jėgų provincijolas kun. Antanas Saulaitis Jaunimo centrui atsiuntė energingą kunigą K. Ambrąsą.

Juratė Dobilienė dėkojo Jaunimo centro vadovybei už mokyklos klasių naujesiems mokslo metams paruošimą ir valdybos pirmininkei įteikė vardinį gėlių puokštę.

Po oficialios dalies klausėmės meninės programos, kurią atliko solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli. Pažymėtina, kad Dalia Eidukaitė užaugo, lankydama Jaunimo centrą, dalyvaudama skautuose, šokdama tautinius šokus ir lankydama liuanistines pamokas bei Pedagoginį liuanistikos institutą. Yra baigusi American Conservatory of Music. D. Eidukaitė padainavo 7 dainas, akompanuojant muzikui Manigirdui Motekaitiui. Dėkojame Daliai už honoraro paaukojimą Jaunimo centro išlaidų sumažinimui.

Vakarienos maistą gamino Morkūnų delikatesų krautuve, esanti 2616 W. 69th St., Marquette Parke. Tai – trečiosios lietuvių bangos verslininkai.

Pasitotinusi dvasiškai ir kūniškai, traukėme didžiosios loterijos bilietus. Loteriją vedė Albina Ramanauskienė ir Anelė Pocienė.

JC valdybos pirmininkė Milda Šatienė dėkojo už atsilankymą, aukas ir palinkėjimus, Dievo palaimintų Naujųjų metų.

Antanas Pauzuolis

Skelbimai

• The Oak Tree Philanthropic Foundation, Chula Vista, CA, atsiuntė \$10,000 padėti Lithuanian Mercy Lift įvairiems medicininiams projektams sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.

• Raymond ir Dolores Petkus, Glen Ellyn, IL, atsiuntė \$500 padėti šelpti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-287-0200, Lemont, IL.

Advokatas

Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS

ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šėtdieniais

ADVOKATAS

GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Rožė tau...

Valentino dienos proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusiųsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Vaclovas Momkus (dešinėje), JC tarybos pirmininkas, priėmė čekį iš Kęstutis Jėčius, Lietuvių fondo pelno skirstymo komisijos pirmininko.

Zigmo Degučio nuotr.

Milda Šatienė sveikino kun. Kazimierą Ambrąsą, SJ, tėvų jėgų ir Jaunimo centro dvasios vadovą.

Zigmo Degučio nuotr.